

AFGØRELSE

(Varmeforsyning)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	Energi E2 over
AFGØRELSE FRA	Helsingør Kommune af 11. november 2002
OM	godkendelse af projektforslag for etablering af flisfyret varmecentral

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

NÆVNETS SAMMEN- SÆTNING I SAGEN	Nævnensformand, professor, cand.jur. Christen Boye Jacobsen Næstformand, professor, dr.polit. Christian Hjorth-Andersen Professor, dr.jur. Jens Fejø Professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen Direktør, cand.polyt. H. C. Mortensen Direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen
--	---

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 17. december 2002 fra Helsingør Kommune, der fremsendte en klage fra Energi E2 A/S over kommunens godkendelse af et projektforslag for etablering af flisfyret varmecentral.

Jonas Bruun Advokatfirma, advokat Christian Sinding repræsenterer Energi E2 A/S i sagen.

Bech-Bruun Dragsted Advokatfirma, advokaterne Per Hemmer / Mikkel Lyager repræsenterer Helsingør Kommune i sagen.

Sammenfatning

Nævnet forstår klagens hovedpunkter som

1. Kraftvarmeandelen falder til under 80 %, hvilket er i strid med den generelle forudsætningsskrivelse
2. Ren varmeproduktion stiger til over 10 %, hvilket strider mod Energi-styrelsens udtalelse af 25. september 2002, som refererer til forudsætningsskrivelsen

3. Projektgodkendelsen er i strid med § 6, stk. 1, nr. 4, i varmeforsyningsloven
4. Fejl i beregning af samfundsøkonomisk tab som følge af, at kraftvarme blive fortrængt af ren varmeproduktion
5. Fejl i samfundsøkonomisk beregning vedr. omkostninger til erstatning for E2's anlægsomkostninger til opgradering
6. Brud på samarbejdsaftale af 29. oktober 1990 mellem IFV-energi i/s og Helsingør kommunale værker

Nævnet har herudover taget stilling til betydningen af, at bestemmelser om brændselsvalg alene er fastsat i en "forudsætningsskrivelse", der ikke er kundgjort efter reglerne for retsakter, der er forbindende for borgerne.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Sammenfattende finder Energiklagenævnet,

- at forudsætningsskrivelsens bestemmelser om brændselsvalg ikke kan gøres gældende over for Helsingør Kommune og Helsingør Fjernvarmeforsyning, idet bestemmelserne ikke har været offentliggjort i overensstemmelse med § 2, stk. 1 og 2, i lovtidendeloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 842 af 16. december 1991,
- at at det ikke kan kritisere, at Helsingør Kommune har godkendt et anlæg på over 1 MW, som ikke var kraftvarmeproducerende,
- at Helsingør Kommune har fulgt retningslinjerne for samfundsøkonomiske beregninger, og at der ej heller i øvrigt er anledning til at kritisere Helsingør Kommunes beslutningsgrundlag, og
- at det ikke kan behandle Energi E2's klage over brud på samarbejdsaftalen.

Side 2 af 47

Den påklagede afgørelse

Fra Helsingør Kommunes afgørelse af 11. november 2002 stilet til Energi E2 citeres:

"Godkendelse af projektforslag for etablering af flisfyret varmecentral

Helsingør Kommune, Teknik og Forsyningsudvalget har på møde den 07.11.2002 godkendt "Projektforslag for etablering af flisfyret varmecentral".

Denne godkendelse meddeles jfr. bekendtgørelse nr. 582 af 22. juni 2000, § 13.

Jfr. § 14 skal det samtidigt meddeles at denne afgørelse kan påklages til Energiklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag De har modtaget denne meddelelse.

En evt. klage skal indsendes til Helsingør Kommune, der herefter videreformidler den til Energiklagenævnet.

Forinden godkendelsen har der været foretaget en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af projektforsla-

get, hvor konklusionen er at projektets gennemførelse vil være attraktiv både for lokalsamfundet og det øvrige samfund.

Det lægges ligeledes til grund, at den reelle kraftvarmedækningsprocent vil være nogenlunde uforandret fremover, primært p.g.a. de store udbygning af fjernvarmenettet der er foretaget de senere år. Denne udvikling bliver der ved flisanlæggets etablering skabt grundlag for yderligere at forstærke de kommende år.”

Oversigt over sagsforløbet

Det fremgår af sagen,

- at effekten på det flisfyrede anlæg vil blive ca. 5 MW,
- at Teknik- og Forsyningsudvalget den 6. juni 2002 på baggrund af projektforslaget tiltrådte indstillingen fra forvaltningen om, at projektforslaget fremsendes til de berørte forsyningsselskaber for disses eventuelle bemærkninger,
- at Teknik- og Forsyningsudvalget den 4. september 2002 tiltrådte indstillingen fra forvaltningen om at principgodkende projektforslaget,
- at Helsingør Kommune ved breve af 12. juni 2002 sendte projektforslaget i høring hos Energi E2, DONG I/S og Nordforbrændingen,
- at Helsingør Kommune ligeledes ved brev af 12. juni 2002 orienterede Energistyrelsen om projektforslaget,
- at Energistyrelsen ved brev af 27. juni 2002 meddelte, at projektforslaget først skal fremsendes til styrelsen, når høring er gennemført, og kun hvis det kræver styrelsens forudgående samtykke,
- at Nordforbrænding ved brev af 8. juli 2002 kommenterede projektforslaget, herunder at den affaldsbaserede varme er ca. 23.000 MWh og ikke 8.178 MWh som anført i projektet,
- at Energi E2 ved brev af 8. juli 2002 fremsatte bemærkninger til projektforslaget, herunder at der ikke er behov for yderligere effekt og at Energi E2 forbeholdt sig ret til at rejse erstatningskrav efter samarbejdsaftalen, såfremt Helsingør Fjernvarmeforsyning øger egenproduktionen til mere end 10,
- at DONG A/S ved brev af 11. juli 2002 fremsatte bemærkninger til projektforslaget, herunder at selskabet beklagede, at godkendelsen ville betyde en reduktion i gasforbruget til varme- og elproduktion på Energi E2's kraftvarmeværk,
- at Helsingør Kommune ved brev af 12. september 2002 orienterede Energistyrelsen om projektforslaget, med henblik på dennes tilbagemelding om, hvorvidt den endelige kommunale godkendelse krævede styrelsens godkendelse,
- at Energistyrelsen ved brev af 25. september 2002 meddelte, at projektforslaget ikke krævede styrelsens samtykke, idet styrelsen lagde til grund, at projektforslaget opfyldte nærmere angivne forudsætninger,
- at Teknik- og Forsyningsudvalget den 7. november 2002 tiltrådte indstillingen fra forvaltningen om, at (endelig) godkende projektforslaget,

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 3 af 47

at dette meddeltes Energi E2, DONG I/S, Nordforbrændingen I/S og Energi-styrelsen ved breve af 11. november 2002 og
at Energi E2 A/S, Varmesalg ved brev af 2. december 2002 klagede over af-gørelsen til Energiklagenævnet.

Klagen

Energi E2 A/S klagede ved brev af 2. december 2002 over kommunens afgørelse. Herfra citeres:

"Klage over godkendelse af flisfyret kedel i Helsingør

ENERGI E2 A/S har d 12. november 2002 modtaget brev fra Helsingør Kommune, hvor de oplyser, at Kommunen har godkendt etableringen af en ren varmebaseret flisfyret kedel i Helsingør

ENERGI E2 ønsker at klage over denne godkendelse i medfør af § 14 i bekendtgørelse nr. 582 af d 22. juni 2000 "Bekendtgørelsen om varmeplanlægning og godkendelse af anlægsprojekter for kollektive varmforsyningsanlæg"

Vi mener på baggrund af nedenstående punkter ikke, at godkendelsen af kedlen hviler på et korrekt grundlag, hvorfor vi mener, at denne bør trækkes tilbage

- Det kan ud fra projektforslaget beregnes, at kraftvarmeandelen i Helsingør efter en eventuel idriftsættelse af kedlen, falder til under 80% Dette mener vi ikke er i overensstemmelse med den generelle forudsætningsskrivelse fra 1990 samt gældende varmforsyningslov således at fliskedlen alene skal anvendes som reserve- og spidslast men som grund- og mellemload iflg. projektforslag af maj 2002 Vedlagt er to sider fra projektforslaget for fliskedlen der viser situationen i dag hvor kraftvarmeandelen er over 90%, og situationen efter idriftsættelsen af fliskedlen hvor kraftvarmeandelen er faldet til under 80% Desuden vil vi gøre opmærksom på, at Kommunens godkendelse strider mod Energistyrelsens udtalelse af d 25. september 2002 om projektet Energistyrelsen forudsætter, at projektforslaget ikke indebærer en større anvendelse af ren varmeproduktion end 10% Kopi af Energistyrelsens udtalelse er desuden vedlagt som bilag til denne klage
- Som grundlag for godkendelse af Helsingør Kraftvarmeværk af 1991 indgår bl.a. en samfundsøkonomisk og miljømæssig beregning baseret på 20 årig periode fra 1994 til 2013. Det samfundsøkonomiske tab som resultat af at kraftvarme bliver fortrængt af ren varmeproduktion baseret på flis, bør indregnes i de samfundsøkonomiske beregninger for flisprojektet. Således også for de miljømæssige beregninger Dette er efter E2's opfattelse ikke tilfældet
- I de samfunds-, selskabs- og brugerøkonomiske beregninger er udeladt omkostninger til bl.a. erstatning for E2s bidrag til udvidelse af fjernvarmeområder samt erstatning for E2s anlægsomkostninger til opgradering af Helsingør Kraftvarmeværk der, såfremt de blev indregnet, formentlig ville resultere

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 4 af 47

i at økonomien i projektet ville blive forværret i en sådan grad, at projektet ikke kunne realiseres

- ENERGI E2 har i dag en kontrakt med Helsingør Fjernvarmeforsyning om levering af kraftvarme, hvor det er beskrevet, at 90% af fjernvarmen skal aftages fra ENERGI E2. Der er således, efter E2's opfattelse, tale om kontraktbrud.

[.....]"

Ved brev af 11. februar 2003 fremsendte advokat Christian Sinding, Jonas Bruun på vegne af Energi E2 A/S en supplerende klage. Herfra citeres:

"[.....]

Jeg nedlægger påstand om, at Helsingør Kommunes beslutning om godkendelse af projektforslaget er ugyldig og skal annulleres.

2. Sagsfremstilling

Den 29. oktober 1990 indgik IFV-energi i/s (nu ENERGI E2 A/S) og Helsingør Kommunale Værker en samarbejdsaftale om levering af fjernvarme. Ifølge aftalen skal ENERGI E2 A/S fra et af ENERGI E2 A/S ejet decentralt kraftvarmewærk levere varme til Helsingør Kommunale Værker. Samarbejdsaftalen kan tidligst opsiges til ophør den 31. december 2013.

Kraftvarmewærket anvender naturgas som primært brændsel. Ifølge et tillæg til samarbejdsaftalen fra 2000 har kraftvarmewærket en maksimal varmeydeevne på ca. 60 MJ/sek., og ENERGI E2 A/S er forpligtet til at kunne levere minimum 34 MJ/sek. til dækning af Helsingør Kommunale Værkers varmebehov.

Ifølge samme tillæg til samarbejdsaftalen forpligter Helsingør Kommunale Værker sig endvidere til enhver tid til at aftage minimum 90 pct. af de samlede varmel leverancer ab centraler fra ENERGI E2 A/S' kraftvarmewærk. De samlede varmel leverancer ab centraler udgjorde ifølge tillægget i 2000 ca. 600 TJ.

Kopi af samarbejdsaftalen med tillægget fra 2000 fremlægges som bilag A.

På et møde i Helsingør Kommunes Teknik- og Forsyningsudvalg den 6. marts 2002 blev det besluttet, at der skulle udarbejdes et projektforslag for etablering af en flisfyret fjernvarmecentral. Centralen skal have en varmekapacitet på mere end 1 MW.

Den flisfyrede fjernvarmecentral skal ifølge projektforslaget have prioritet før kraftvarmewærket. Etableringen af en flisfyret fjernvarmecentral vil betyde, at andelen af ren varmeproduktion i forhold til den samlede varmeproduktion vil stige fra under 10 pct. til mere end 20 pct.

Projektforslaget vedrørende den flisfyrede fjernvarmecentral har været forelagt Energistyrelsen ved en orienteringsskrivelse, og Energistyrelsen tilkendegav sin holdning til sagen ved brev af 25. september 2002. Det fremgår af brevet, at Energistyrelsen ikke fandt, at godkendelse af projektforslaget krævede styrelsens forudgående samtykke.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 5 af 47

Energistyrelsen forudsatte herved blandt andet, at projektforslaget ikke vil indebære en større anvendelse af ren varmeproduktion end 10 pct., samt at projektforslaget endvidere er i overensstemmelse med blandt andet de generelle og specifikke forudsættningsskrivelser efter varmeforsyningsloven.

[.....]

Uanset at projektforslaget indebærer en væsentlig større ren varmeproduktion end 10 pct., og uanset at dette er i strid med både samarbejdsaftalens bestemmelser og Energistyrelsens forudsætninger, valgte Helsingør Kommune den 7. november 2002 at godkende projektforslaget.

3. Anbringender

3.1 Øget andel af ren varmeproduktion

Til støtte for påstanden om ugyldighed af Helsingør Kommunes godkendelse af projektforslaget gøres det i første række gældende, at godkendelsen er meddelt i strid med varmeforsyningslovgivningens regler om godkendelse af kollektive varmeforsyningsanlæg.

Efter § 4, stk. 1, i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 582 af 22. juni 2000 om varmeplanlægning og godkendelse af anlægsprojekter for kollektive varmeforsyningsanlæg, skal kommunalbestyrelsen planlægge varmeforsyningen m.m. "på baggrund af de af miljø- og energiministeren meddelte forudsætninger".

Det daværende Energiministerium udstedte den 13. september 1990 generelle forudsætninger for brændselsvalg og samproduktion i fjernvarmewærker m.v. (i det følgende Forudsætningsskrivelsen). Forudsætningsskrivelsen blev udsendt til samtlige kommunalbestyrelser og er fortsat gældende.

Baggrunden for Forudsætningsskrivelsen er ønsket om at fremme udbygningen af decentrale kraftvarmeanlæg. Ifølge Forudsætningsskrivelsens punkt 3.3.2 skal der ved etablering af en naturgasfyret, decentral kraftvarmeenhed normalt forudsættes en dækningsgrad på 90 pct. af den samlede årlige varmeproduktion.

Etableringen af ENERGI E2 A/S' kraftvarmewærk i Helsingør skete da også under denne forudsætning, hvilket betyder, at ENERGI E2 A/S fra kraftvarmewærket skal levere 90 pct. af det årlige varmeforbrug i det tilsluttede område.

Myndighedernes forudsætning for etableringen af kraftvarmewærket kan ikke opretholdes ved etableringen af den flisfyrede fjernvarmecentral, når andelen af ren varmeproduktion dermed øges til mere end 20 pct.

Endvidere strider den øgede andel af varmeproduktionen fra rent varmeproducerende enheder mod varmeforsyningslovens regler om tilrettelæggelsen af varmeforsyning, der netop dikterer, at samproduktion af varme og elektricitet skal fremmes mest muligt, jf. lovens § 1, stk. 2.

Ifølge varmeforsyningslovens § 6, stk. 1, nr. 4, påhviler det kommunalbestyrelsen at drage omsorg for, at der udarbejdes projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg, der belyser mulighederne

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 6 af 47

for, at anlæg over 1 MW, det vil sige herunder også den påtænkte flisfyrede fjernvarmecentral, overgår til kraftvarmeproduktion. Og kommunalbestyrelsen har efter varmemforsyningslovens § 6, stk. 1, nr. 2, pligt til at drage omsorg for, at der udarbejdes projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg, som belyser mulighederne for, at anlægget indrettes på en måde, der sikrer den mest økonomiske anvendelse af energi.

Derimod er der ikke i varmemforsyningsloven hjemmel til at overgå fra kraftvarmeproduktion til ren varmeproduktion.

Helsingør Kommunes godkendelse af fliskedelprojektet strider mod Forudsætningskrivelsen og hensynene bag varmemforsyningsloven og dermed også mod grundlaget for den oprindelige etablering af kraftvarmeanlægget. Godkendelsen af projektet medfører yderligere, at der opføres et rent varmeproducerende anlæg, som Helsingør Kommune i henhold til varmemforsyningsloven har pligt til undersøge for muligheden for at lade det overgå til kraftvarmeproduktion. Det gøres derfor gældende, at godkendelsen er materielt ugyldig.

Det hedder i Helsingør Kommunes overvejelser i forbindelse med projektets godkendelse, at status for kraftvarmedækningen efter fliskedlens etablering fastholdes på det nuværende niveau, idet den flisfyrede varmecentral til gengæld vil fortrænge andre rent varmeproducerende enheder.

Helsingør Kommunes antagelse om, at status for kraftvarmedækningen vil være uændret efter etableringen af den flisfyrede fjernvarmecentral, er ikke korrekt. Ifølge kommunen vil den fremtidige kraftvarmedækning udgøre 81-82 pct., hvilket ifølge kommunen svarer til gennemsnittet i perioden 1994-1998, det vil sige fra perioden før parterne i 2000 indgik tillægget til samarbejdsaftalen.

I bilag 16 har Helsingør Kommune gengivet den tidligere opgjorte kraftvarmedækning. I 1994, 1995 og 1998 er dækningen mindre end 90 pct., mens dækningen i 1996 var omtrent 90 pct. og i de øvrige år over 90 pct.

Kraftvarmeværket blev taget i brug ultimo 1993. Når kraftvarmedækningen i 1994 er mindre end 90 pct., skyldes det blandt andet, at kraftvarmeværket i det første års tid efter ibrugtagningen havde en række driftsforstyrrelser. Driftsforstyrrelserne var dels tilsigtede, dels utilsigtede, men forudsete på grund af indkøringen af værket.

Den lave dækningsgrad i 1995 skyldes blandt andet, at november og december måned det år var væsentligt koldere end normalt. Den lokale fjernvarmemforsyning i Helsingør måtte derfor supplere kraftvarmeværket fra spids- og reservelastkedlerne med en deraf lavere dækningsgrad til følge.

I en periode efter kraftvarmeværket blev taget i brug, bidrog Helsingør Fjernvarmemforsynings biogaskedler og reserve- og spidslastkedler også til varmeproduktionen, hvilket er en anden årsag til, at dækningsgraden i midten af 1990'erne er mindre end 90 pct.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 7 af 47

I 1998 valgte Helsingør Fjernvarmeforsyning at dække en stor del af varmebehovet ved produktion fra egne kedler. Varme fra kraftvarmeværket blev i et vist omfang valgt fra, uanset at kraftvarmeværket havde kunnet levere væsentligt mere varme og kunne have dækket mere end 90 pct. af det samlede varmebehov af centraler. Hvor ENERGI E2 A/S i 1996 og 1997 leverede henholdsvis 543 TJ og 517 TJ fra kraftvarmeværket, blev der i 1998 alene leveret 410 TJ.

Som bilag B fremlægges en redegørelse fra ENERGI E2 A/S vedrørende udviklingen i kraftvarmedækningsgraden på kraftvarmeværket, der nærmere redegør for ovennævnte forhold.

I øjeblikket leverer ENERGI E2 A/S ca. 92,4 pct. af den samlede varmeproduktion fra kraftvarmeanlægget, jf. skema 4.1 til projektforslag for etablering af flisfyret varmecentral, og denne dækningsprocent skal ENERGI E2 A/S opretholde i henhold til tillægget til samarbejdsaftalen. ENERGI E2 A/S oplyser, at kraftvarmedækningen fra værket i 2002 udgjorde 98,1 pct., jf. bilag B.

Det er heller ikke korrekt, at den flisfyrede fjernvarmecentral blot fortrænger andre rent varmeproducerende enheder, således at kraftvarmedækningen forbliver uændret. Dette skyldes, at den flisfyrede fjernvarmecentral ifølge projektforslaget skal have prioritet før kraftvarmeværket. Som bilag C fremlægges notat fra ENERGI E2 A/S med tilhørende skitser over varmedækningen. Det ses heraf, at varme fra den flisfyrede fjernvarmecentral vil fortrænge kraftvarme, eftersom den flisbaserede varme skal dække grundlasten og ikke blot reserve- og spidsbelastningen.

I overensstemmelse med bilag C viser skema 4.2 til projektforslag for etablering af flisfyret varmecentral samtidig, at andelen af ren varmeproduktion i forhold til den samlede varmeproduktion, såfremt kommunens beslutning realiseres, vil udgøre ca. 23,2 pct., hvoraf alene fliskedlen vil bidrage med ca. 19,9 pct.

Både skema 4.1 og 4.2 var i kopi vedlagt ENERGI E2 A/S' foreløbige klage.

Til støtte for påstanden om ugyldighed af Helsingør Kommunes godkendelse af forslaget gøres det i anden række gældende, at godkendelsen strider mod forudsætningerne i Energistyrelsens brev af 25. september 2002 og mod § 11, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 582 af 22. juni 2002.

Som nævnt forudsætter Energistyrelsen i brevet af 25. september 2002 blandt andet, at projektforslaget ikke vil indebære en større anvendelse af ren varmeproduktion end 10 pct., samt at projektforslaget endvidere er i overensstemmelse med blandt andet de generelle og specifikke forudsætningsskrivelser efter varmeforsyningsloven. Disse forudsætninger er som anført ikke opfyldt.

Ifølge § 11, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 582 af 22. juni 2002 skal kommunalbestyrelsen, inden der meddeles godkendelse, vurdere projektet på baggrund "af planlægningen, fastsatte forudsætninger og de af Energistyrelsen evt. fastlagte vilkår for samtykke og de efter § 8 modtagne bemærkninger [høringssvar]".

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 8 af 47

Ved godkendelsen af projektet den 7. november 2002 har Helsingør Kommune undladt at påse, om projektet opfyldte Energistyrelsens forudsætninger og har i øvrigt ikke taget hensyn til ENERGI E2 A/S' høringssvar. Godkendelsen af projektforslaget vedrørende en flisfyret fjernvarmecentral er derfor sket i strid med § 11, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 582 af 22. juni 2002, således at afgørelsen er ugyldig.

3.2 Beregningerne bag den flisfyrede fjernvarmecentral

Siden etableringen af kraftvarmeværket har ENERGI E2 A/S udbygget anlægget for at kunne imødekomme det øgede varmeproduktionsbehov. Udbygningen har blandt andet udmøntet sig i den gasdrevne efterbrænder, der er nævnt i Helsingør Kommunes notat af 16. december 2002 og som omtales nærmere neden for i afsnit 4.

ENERGI E2 A/S har endvidere ydet direkte støtte til Helsingør Fjernvarmeforsyning i form af investeringsbidrag for ca. kr. 4,0 mio. Investeringsbidragene er blandt andet anvendt til en udbygelse af ledningsnettet.

Skal der fremover leveres en forholdsmæssig mindre andel varme fra kraftvarmeværket, således at udbygningen af kraftvarmeanlægget og de foretagne investeringsbidrag ikke udnyttes, vil dette udgøre et spild af afholdte ressourcer, som der ikke er taget hensyn til i projektet. Projektforslaget nævner udtrykkeligt, at kraftvarmeanlægget skal nedprioriteres til fordel for den flisfyrede fjernvarmecentral, hvilket illustreres ved bilag C og skitserne heri. Men der er ikke i projektforslaget taget hensyn til, at de oven for omtalte udgifter og investeringer i millionklassen til sikring af forsyningen vil vise sig at være afholdt uden grund, hvis projektet med etablering af en fliskedel gennemføres. Etableres den flisfyrede fjernvarmecentral som beskrevet i projektforslaget, vil dette med andre ord medføre et samfundsøkonomisk spild af de afholdte ressourcer.

Endelig finder ENERGI E2 A/S, at den i projektet forudsatte pris for flis er for lav. ENERGI E2 A/S forudser, at efterspørgslen efter flis vil stige, efterhånden som der etableres mere biomassebaseret produktionskapacitet. Dette vil betyde en øget pris for flis, og den forudsatte pris på kr. 30,42 pr. GJ er derfor ikke realistisk.

3.3 Brud på samarbejdsaftalen

ENERGI E2 A/S og Helsingør Kommunale Værker har som nævnt indgået aftale om, at sidstnævnte skal aftage minimum 90 pct. af sine varmeleverancer fra kraftvarmeværket. Denne aftale misligholder Helsingør Kommune ved gennemførelsen af den flisfyrede fjernvarmecentral.

Aftalen om et aftag på 90 pct. indeholder et vilkår om, at Helsingør Kommunale Værker også ved en udvidelse eller formindskelse af varmeleverancen af centraler er forpligtet til at aftage fra kraftvarmeværket, hvad der svarer til 90 pct. Et vilkår, der ikke kan overholdes, hvis den flisfyrede fjernvarmecentral etableres.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 9 af 47

Når det mellem parterne er aftalt, at kommunen skal aftage 90 pct. af sit behov fra kraftvarmeværket, er det således uden betydning, at det fremtidige varmebehov er blevet større end oprindeligt forudset, jf. sagsfremstillingen i projektforslaget og i kommunens behandling af sagen den 7. november 2002.

Dette gør sig ikke mindst gældende, når kommunen henviser til forudsigelserne i 1990. Tillægget til samarbejdsaftalen fra 2000 indeholder estimer om kommunens nuværende varmebehov (600 TJ i 2000), der nogenlunde svarer til varmebehovet, som er anslået i projektforslaget (660 TJ).

Det er korrekt, at uoverensstemmelser ifølge samarbejdsaftalen ikke kan indbringes for domstolene, men skal indbringes for en voldgiftsret. Den i klagen anførte henvisning til samarbejdsaftalen er imidlertid blot en understregning af, at der ved den meddelte godkendelse er sket et indgreb i ENERGI E2 A/S' rettigheder i henhold til samarbejdsaftalen, som hviler på den ved Forudsætningsskrivelsen fastlagte grænsedragning mellem de forskellige forsyningsområder.

Dette synspunkt er Energiklagenævnet efter min opfattelse forpligtet til at tage hensyn til ved sin afgørelse.

ENERGI E2 A/S forbeholder sig i øvrigt retten til at prøve Helsingør Kommunes beslutning ved en voldgiftsret, hvis ENERGI E2 A/S ikke får medhold i den for Energiklagenævnet nedlagte påstand om annullation.

4. Gasdreven efterbrænder

Om den gasdrevne efterbrænder, der blev etableret i 1996, oplyser ENERGI E2 A/S, at den også bidrager til elektricitetsproduktionen og derfor skal medregnes i kraftvarmedækningen. ENERGI E2 A/S har da også efter efterbrænderens etablering leveret en kraftvarmedækningsgrad på mere end 90 pct., jf. afsnit 3.1 ovenfor og skemaerne over kraftvarmedækningen i bilag 16 og bilag B.

Ovenstående belyses nærmere i notat fra ENERGI E2 A/S om installation af efterbrænder på Helsingør Kraftvarmeværk, der fremlægges som bilag D. Med bilaget er vedhæftet principdiagram over efterbrænderens placering på kraftvarmeværket.

Som det fremgår af bilag D, øger en efterbrænder effekten i dampkedlen med deraf følgende forøgelse af dampproduktion til dampturbinen. Efterbrænderen blev etableret som led i en sædvanlig opgradering af kraftvarmeværket for at tilpasse kraftvarmebehovet, der var øget som følge af en udvidet tilslutning af aftagere. Tages efterbrænderen ud af produktion, er det på grund af det øgede behov siden kraftvarmeværkets etablering ikke muligt at overholde Forudsætningsskrivelsens og samarbejdsaftalens krav om en dækningsgrad fra kraftvarmeværket på 90 pct.

ENERGI E2 A/S har ikke fået - og skulle heller ikke have fået - myndighedernes tilladelse til etablering af den gasfyrede efterbrænder. Etableringen af efterbrænderen udgjorde som nævnt en sædvanlig opgradering af det bestående anlæg, og der var således

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 10 af 47

ikke tale om en væsentlig ændring heraf, som krævede myndighedsgodkendelse.

5. Sammenfatning og afsluttende bemærkninger

Til støtte for den nedlagte påstand gør jeg sammenfattende gældende, at Helsingør Kommunes beslutning om godkendelse af et projektforslag vedrørende en flisfyret fjernvarmecentral dels savner hjemmel i varmeforsyningslovgivningen, dels er sket i strid med Energistyrelsens afgørelse af 25. september 2002 og i strid med § 11, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 582 af 22. juni 2002.

Beslutningen hviler endvidere på et urigtigt faktuel grundlag, for så vidt angår de økonomiske forudsætninger, og endelig strider beslutningen mod det aftaleretlige grundlag om levering af varme, der gælder mellem kommunen og ENERGI E2 A/S.

Helsingør Kommunes anbringender vedrørende den af ENERGI E2 A/S installerede efterbrænder må endvidere afvises. Efterbrænderen bidrager til kraftvarmeproduktionen og er en sædvanlig opgradering af kraftvarmeværket.

[.....]"

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 11 af 47

Bemærkninger fra Helsingør Kommune til klagen

Helsingør Kommune fremsendte klagen til Energiklagenævnet ved brev af 17. december 2002, med bemærkninger til klagen samt kopi af det materiale der har ligget til grund for afgørelsen. I brevet henvises til et notat af 16. december 2002 udarbejdet af Helsingør Kommune med kommunens udtalelse. Herfra citeres:

"Notat med Helsingør Kommune's kommentarer til Energi E2's klage over godkendelsen af " Projektforslag for etablering af flisfyret varmecentral".

Energi E2 har med brev af 2. december 2002 fremsendt "Klage over godkendelse af flisfyret kedel i Helsingør".

Dette notat indeholder Helsingør Kommunes kommentering af de anførte punkter.

Indledningsvis må det anføres, at Energiklagenævnet efter vor opfattelse bør afvise klagen, idet Varmeforsyningsloven os bekendt ikke giver hjemmel til at forbyde opførelsen af et biomassebaseret kedelanlæg i Helsingør. Tværtimod er dette netop i tråd med regeringens politik om CO2 fortrængning.

Energiklagenævnet bør heller ikke imødekomme anmodningen om en frist på yderligere 4 uger til at komme med en uddybende redegørelse. Energi E2 har kendt til projektet i mere end ½ år, har haft det til høring i juni/juli måned, afholdt møde med Helsingør Kommune i aug. måned, og haft 4 uger i nov./ dec. til at formulere en klage over projektet. Set fra vores side tjener anmodningen kun det formål at forhale beslutningsprocessen, idet Energi E2 f.eks. ikke angiver hvilke punkter man ønsker at uddybe.

Klagen fra Energi E2 består af fire punkter:

- Kraftvarmeandel
- Samfundsøkonomisk og miljømæssig beregning udført før etablering af Helsingør Kraftvarmeværk
- Samfunds-, selskabs- og brugerøkonomiske beregninger i projektforslaget
- Kontrakt mellem Energi E2 og Helsingør Fjernvarmeforsyning

De fire punkter kommenteres hver for sig.

Ad. 1 Kraftvarmeandel

Energi E2 anfører i klagen, at en gennemførelse af projektforslaget vil medføre, at kraftvarmeandelen vil falde til under 90 %, og at dette er i modstrid med forudsætningsskrivelsen fra 1990.

Energi E2 har tidligere opgjort kraftvarmedækningen i Helsingør:

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Kraftvarmedækning %	76,6	84,8	89,4	91,2	73,4	90,7	96,7	97,0

Som det fremgår af tabellen, har Helsingør Kraftvarmeværk i en stor del af perioden ikke kunnet leve op til kravet om 90 % kraftvarmedækning. For perioden 1994 - 1998 har dækningen i gennemsnit været 83 %. Det skyldes enten værkets kapacitet, eller at Energi E2 har reserveret varmeproduktionen til andre kunder.

I de senere år er den kraftvarmedækning som Energi E2 angiver steget til over 90 %.

Helsingør Fjernvarmeforsyning har en formodning om, at årsagen til den øgede dækning er, at Energi E2 har udvidet kapaciteten på værket ved at installere en gasdrevet efterbrænder. En gasdrevet efterbrænder kan ikke betragtes som et kraftvarmeanlæg, men som en ren gasfyret kedel. Derfor er det ukorrekt, hvis Energi E2 indregner produktionen fra efterbrænderen ved opgørelse af kraftvarmedækningen.

Kraftvarmeværker med en eleffekt på over 25 MW skal godkendes efter Elforsyningsloven.

I henhold til lovens § 11, kan væsentlige ændringer i bestående anlæg kun foretages efter tilladelse fra ministeren. I medfør af andre bestemmelser har ministeren meddelt Energistyrelsen beføjelser til at give disse tilladelser.

Etablering af en efterbrænder er en væsentlig ændring, og den må kun etableres hvis Energistyrelsen forudgående har givet tilladelse dertil.

Helsingør Fjernvarmeforsyning er som aftager af varmen høringspart i sagen. Hverken Helsingør Kommune eller Helsingør Fjern-

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 12 af 47

varmeforsyning har på noget tidspunkt fået forelagt en ansøgning til kommentering fra Energistyrelsen, forinden tilladelse er givet.

Da Helsingør Fjernvarmeforsyning således har en antagelse om, at Energi E2 har etableret en efterbrænder på Helsingør Kraftvarmeværk uden forinden at få Energistyrelsens godkendelse, skal vi hermed venligst anmode Energiklagenævnet om at få aktindsigt om:

- Har Energi E2 rent faktisk etableret en efterbrænder, og hvornår er etableringen rent fysisk sket.
- Dokumentation for, at Energi E2 forinden har fået Energistyrelsens tilladelse til etablering jf. Elforsyningslovens § 11.
- Dokumentation for hvor stor en del af den årlige varmeproduktion der sker ved samlet produktion af el og varme (kraftvarme), og hvor stor en del der sker som ren varmeproduktion på efterbrænderen.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

I Energistyrelsens brev af 25. september 2002 til Helsingør Kommune er anført:

Side 13 af 47

"...For at administrationen af elproduktionstilskuddet er i overensstemmelse med varmeforsyningslovens formål har Energistyrelsen hidtil stillet som krav, at anlæggene drives med 90 pct. kraftvarmeproduktion for at kunne betegnes som et anlæg med kontinuerlig drift.

...

Efter gældende regler og praksis opfylder en kraftvarmeproducerende virksomhed, der ikke drives med 90 pct. kraftvarme, således ikke betingelserne for at modtage tilskud til elproduktion ..."

Hvis ikke Energi E2 kan dokumentere, at 90 % af den samlede varmeproduktion sker som kraftvarme, og dermed at produktionen fra efterbrænderen udgør mindre end 10 pct. af produktionen, må vi henlede Energiklagenævnets opmærksomhed på, at Energi E2 ikke opfylder kravene for tilskud.

Som det fremgår af ovenstående antages det, at den øgede "kraftvarmedækning" til dels er baseret på en gasfyret efterbrænder. Helsingør Kommune ser intet problem i at erstatte denne rene gasfyrede varmeproduktion med en CO₂ neutral biomasseproduktion.

Det er aldrig lykkedes for Helsingør Fjernvarmeforsyning at få detaljerede oplysninger om produktionen på Helsingør Kraftvarmeværk. Når der modtages supplerende oplysninger jf. anmodningen om aktindsigt, kan udredningen vedrørende kraftvarmedækning blive mere fyldestgørende.

Ad. 2 Beregninger udført før etablering af Helsingør Kraftvarmeværk

Som grundlag for godkendelse af Helsingør Kraftvarmeværk blev der i 1991 foretaget samfundsøkonomiske og miljømæssige beregninger.

Energi E2 mener, at det samfundsmæssige tab som følge af at kraftvarme bliver fortrængt af flisbaseret varmeproduktion bør indregnes i disse beregninger.

I aftalen mellem Energi E2 (dengang IFV- Energi) og Helsingør Kommune Værker (HØV) underskrevet i 1990 inden opførelse af Helsingør Kraftvarmeværk er i § 1.2 anført: "HØV forventes årligt efter en udvidelse af varmegrundlaget at aftage ca. 460.000 GJ fra IFV's kraftvarmeværk i årene efter idriftsættelsesåret 1993".

Det må antages, at de samfundsmæssige beregninger udført i forbindelse med godkendelsen af anlægget, er baseret på denne varmeafsætning, idet Energi E2 (IFV) formodentligt ikke kunstigt har opskruet forventningerne til afsætningen, for at få økonomien i kraftvarmeværket til at hænge sammen.

Som det fremgår af projektforslaget, forventes der fremover aftaget 140.678 MWh = 506.441 GJ fra Energi E2. Dette aftag er væsentligt større end aftaget der var indregnet på beslutningstidspunktet.

Energi E2 er ligeledes bekendt med, at et projektforslag for fjernvarmeforsyning af "Grønnehaveområdet m.m." står overfor endelig godkendelse. Dette projekt vil formentlig sikre E2 en afsætning fremover på ca. 560 TJ, svarende til en kraftvarmedækning på ca. 80 % i Helsingør, med flisanlægget i drift. Denne dækningsprocent svarer nogenlunde til perioden 1994-98, hvilket er perioden inden den gasfyrede efterbrænder blev installeret.

Det er derfor ikke relevant at tale om "et samfundsmæssigt tab". Tværtimod er der efter opførelse af flisanlægget tale om en væsentlig gevinst for Helsingør Kraftvarmeværk i forhold til beslutningsgrundlaget.

Ad. 3 Økonomiske beregninger i projektforslaget

Energi E2 anfører, at der i de økonomiske beregninger i projektforslaget ikke er medregnet omkostninger til erstatning for E2s bidrag til udvidelser af fjernvarmeområder, og til erstatning for E2s omkostninger til opgradering af Helsingør Kraftvarmeværk.

Det er korrekt, at E2 gennem årene har ydet meget beskedne bidrag til udvidelsen af fjernvarmenettet i Helsingør. Disse bidrag skal ses i forhold til de meget store anlægsomkostninger Helsingør Fjernvarmeforsyning har afholdt. E2s bidrag er ydet uden nogen form for klausul, eller krav om tilbagebetaling. Desuden har udvidelserne medført en væsentlig forøgelse af varmeafsætningen fra Helsingør Kraftvarmeværk, og det må således antages, at E2 allerede har fået fuld valuta for de foretagne investeringer. Energi E2s bidrag har været under 5 % af periodens samlede investeringer på over 100 mio. kr.

Med hensyn til opgradering af Helsingør Kraftvarmeværk, har Helsingør Kommune som anført under ad. 1 ikke fået forelagt et projekt for udvidelse af produktionskapaciteten til høring, og kan

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 14 af 47

derfor ikke gøres erstatningsansvarlig for beslutninger om udvidelser af anlægget, der egenhændigt er truffet af Energi E2.

På baggrund af ovenstående er det således ikke relevant at indregne erstatninger til Energi E2 i de økonomiske analyser i projektforslaget.

Ad. 4 Kontrakt mellem Energi E2 og Helsingør Kraftvarmeforsyning

Energi E2 anfører, at der er en kontrakt mellem Energi E2 og Helsingør Fjernvarmeforsyning, hvori det er bestemt, at 90 % af fjernvarmen skal aftages fra Energi E2.

I den nævnte aftale er der i § 8.1 nævnt en genforhandlingsklausul, hvorefter begge parter kan begære genforhandling hvis situationen ændres. Det skal bl.a. ske hvis produktionsprisen på Helsingør Kraftvarmeværk bliver højere end egenproduktionsprisen.

Det er også bestemt, at genforhandling skal ske i 2004. Det vil således være nærliggende ved denne genforhandling at inddrage Helsingør Fjernvarmeforsynings ændrede afsætnings- og produktionsmuligheder.

I den oprindelige aftale fra 1990 er fastlagt, at tvistigheder i forhold til aftalen skal indbringes for en voldgiftsret. Med denne passus mener vi ikke Energiklagenævnet kan forholde sig til, hvorvidt der foreligger kontraktbrud eller ej, idet dette spørgsmål skal behandles af Voldgiftsretten.”

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 15 af 47

Helsingør Kommunes sagsbehandling

Projektforslag for etablering af flisfyret varmecentral, maj 2002 (herefter projektforslaget) blev forelagt for Helsingør Kommunes Teknik- og Forsyningsudvalg i dettes møde den 6. juni 2002. Udvalget tiltrådte indstillingen fra forvaltningen om, at projektforslaget fremsendtes til de berørte forsyningsselskaber for disses eventuelle bemærkninger. Fra Teknisk Forvaltnings sagsfremstilling til mødet citeres:

”[.....]

Projektforslaget er udarbejdet i henhold til Bekendtgørelsens vejledninger, hvilket f.eks. indebærer at metoden til beregning af de samfundsøkonomiske konsekvenser bygger på forudsætninger, der ikke tager højde for de sidste par års debat om frit brændselsvalg og den relativt ny viden omkring periodevis eloverløb fra den decentrale kraftvarmeproduktion, vindmøller m.v.

En gennemførelse af projektforslaget vil for den varmeplanmæssige del betyde en ændring af den nuværende prioriteringsrækkefølge af brændslerne i området. I 1993 blev prioriteringen fastsat til: 1. varme fra Nordforbrænding, 2. varme fra Biogasanlægget, 3. varme fra Kraftvarmeværket, 4. varme fra egne olie/gaskedler.

På daværende tidspunkt forestillede man sig at Kraftvarmeværket skulle levere 128.000 Mwh til Helsingør Fjernvarmeforsynings's udbyggede net, og det var også dimensioneringsgrundlaget for

værket, incl. den del af Biogasanlæggets produktion der var tænkt anvendt i gasmotoren på kraftvarmeværket.

I dag leverer Kraftvarmeværket over 30.000 Mwh mere varme til Helsingør Fjernvarmeforsynings forbrugere end oprindeligt tænkt (+ 25-30%), begrundet i de sidste års kraftigere udbygning af ledningsnettet og i tilgangen af mange nye forbrugere, og der er fortsat en pæn tilgang af forbrugere i vente, hvis de projekter der er under udvikling realiseres.

Projektforslaget forudsætter at flisanlægget prioriteres lige efter affaldsvarmen, så varmen fra flisanlægget kommer til at dække det meste af den forøgede efterspørgsel på fjernvarme, der er skabt gennem de senere år. Med denne prioritetsrækkefølge vil Kraftvarmeværket stadig få en produktion, der er højere end dimensioneringsgrundlaget på 128.000 Mwh pr. år.

Set ud fra et forbruger, virksomhedsøkonomisk som miljømæssigt synspunkt viser projektforslaget, at en etablering af et flisfyret varmeproducerende anlæg i eget regi, er en attraktiv løsning for Helsingør Fjernvarmeforsyning, idet en realisering vil betyde årlige besparelser på energiindkøbet på over 5 mio. kr., hvilket vil kunne omsættes til besparelser for den enkelte forbruger på ca. 500 -1000 kr./år. Dette vil kunne ske samtidigt med at man ville opnå en CO₂ besparelse over den 20 årige betragtningsperiode på ca. 18.000 tons.

De samfundsøkonomiske beregninger, som skal opgøres efter de gældende regler, viser en merudgift for "samfundet" på ca. 1,2 mio. kr. om året ved at etablere flisanlægget. Denne merudgift er begrundet i de statslige beregningsforudsætninger, der som nævnt ikke tager højde for de senere års udvikling i elproduktionen.

[.....]"

Helsingør Fjernvarmeforsyning og Bruun og Sørensen Energiteknik (Cowi) udarbejdede et notat af 30. juli 2002 med kommentering af høringssvarene fra Energi E2, DONG I/S og Nordforbrændingen. Notatet var bilagt forvaltningens indstilling til Teknik- og Forsyningsudvalgets møde den 4. september 2002. Herfra citeres:

"[....]

Helsingør Fjernvarmeforsyning (HF) fremsendte med breve af 12. juni 2002 projektforslaget til høring hos de berørte parter. I høringsperioden har DONG, Nordforbrænding og Energi E2 indsendt bemærkninger til projektforslaget.

I det efterfølgende kommenteres de fremkomne bemærkninger. Kommenteringen er skrevet med kursiv.

DONG

DONG har med brev af 12. juli 2002 fremsendt bemærkninger til projektforslaget.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 16 af 47

DONG bemærker indledningsvis, at etablering af en flisfyret varmecentral vil betyde en reduktion af gasforbruget, hvilket er beklageligt specielt set i lyset af investeringerne i såvel infrastruktur som på produktionssiden. *Det er korrekt, at den nye central medfører et reduceret gasforbrug. Dette er imidlertid helt i tråd med den gældende energipolitik, hvor fossile brændsler søges erstattet af CO2 neutrale biobrændsler. Med hensyn til investeringerne i infrastrukturen og på produktionsanlæggene, er disse investeringer som beskrevet i projektforslaget baseret på et væsentligt lavere forbrug end det nuværende, og dermed ændres der ikke på situationen i forhold til beslutningsgrundlaget.*

DONG anfører, at samproduktion af el og varme giver en optimal udnyttelse af energien, og at der bør ske en optimering af samspillet mellem kraftvarmeanlæg, affaldsforbrændingsanlæg og egne centraler. *Det er korrekt, at samproduktion mellem el og varme giver en optimal energiudnyttelse, men det er naturligvis forudsat, at den medproducerede el kan afsættes. Det er Helsingør Fjernvarmeforsynings opfattelse, at der i dag er foretaget en optimering af samspillet mellem produktionsenhederne, men at denne optimering ikke udmøntes i forhold der gavner miljøet eller forbrugerne. I forbindelse bør det nævnes at DONG formentlig ikke er vidende om at Energi E2 har etableret en gasfyret efterbrænder på 6-8 MW på HØK, som producerer varme uden en medfølgende elproduktion.*

[.....]

Sammenfatning

De fremsendte høringssvar indeholder ikke væsentlige nye oplysninger som forrykker konklusionerne i projektforslaget.

I flere af svarende argumenteres der for, at der ikke mangler kapacitet i systemet. Det er ikke det primære formål med projektforslaget at skaffe ny kapacitet, men at skaffe HF's forbrugere en billigere varmeforsyning.

Høringssvarerne efterlader det indtryk, at parterne alle forsøger at gavne deres egen situation, men at igen af parterne har en reel vilje til at forbedre situation for HF.

Nordforbrændings og E2s bemærkninger om at varmeproduktionen fra Nordforbrænding til HF kan forøges, virker ikke troværdige, når Nordforbrændings leverance til nettet tværtimod er reduceret gennem de seneste år. Samtidig synes de oplyste affaldsvarmemængder der afsættes til HF at være for høje, hvilket formentlig skyldes, at der fejlagtig ikke fraregnes forbrug til de sydlige byer og Hornbæk og ledningstab hertil i affaldsvarmemængden.

Energi E2 argumenter for, at projektforslaget forrykker grundlaget i forhold til de økonomiske beregninger der ligger til grund for beslutningen om at opføre HØK. Dette er ikke korrekt, idet der i den fremtidige situation produceres mere på HØK end oprindelig forudsat på beslutningstidspunktet. Projektforslaget strider derfor ikke mod grundlaget for tidligere afholdte investeringer.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 17 af 47

Flere af høringerne beskæftiger sig med usikkerheden som følge af liberaliseringen af markedet. Ved at gennemføre projektforslaget bringer HF sig i en situation med flere frihedsgrader, og er dermed bedre rustet til et eventuelt frit varmemarked.

Når der samtidig fokuseres på, at gennemførelsen af projektet vil give en årlig besparelse på ca. 5 mio. kr., holdt op mod den budgetterede anlægsudgift på 17,6 mio. kr., er den økonomiske risiko ved projektet begrænset, og der er derfor gode håndfaste argumenter for at projektet bør gennemføres.”

Bemærkninger fra Helsingør Kommune til den supplerende klage af 11. februar 2002

Ved brev af 28. april 2003 fremsendte advokat Per Hemmer, Bech-Bruun Dragsted på vegne af Helsingør Kommune bemærkninger til klagen af 2. december 2002 og den supplerende klage af 11. februar 2003. Herfra citeres:

”[.....]

Helsingør kommune gør gældende, at de anbringender som er anført til støtte for klagen, dels ikke angår kommunens godkendelse og/eller ikke hører under Energiklagenævnets kompetence, og dels er baseret på en urigtig gengivelse af det faktiske og retlige grundlag for afgørelsen. Helsingør kommune bestrider således, at anbringenderne kan tillægges betydning i relation til gyldigheden af kommunens afgørelse. Der er i det følgende redegjort nærmere for kommunens opfattelse.

1. Varmeforsyningsloven og varmeplanlægningsbekendtgørelsen

Kommunens afgørelse er truffet i henhold til varmforsyningsloven § 4, hvorefter kommunen skal godkende projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller større ændringer i eksisterende anlæg. De nærmere regler om projektkendelsen følger af kapitel 3 i varmeplanlægningsbekendtgørelsens (bekendtgørelse 582/2000).

[.....]

1.3 Udtalelse fra Energistyrelsen

Efter varmeplanlægningsbekendtgørelsen § 10 skal kommunalbestyrelsen fremsende kommunens indstilling til projektkendelse til Energistyrelsen til orientering inden den endelige godkendelse.

Helsingør kommune har ligeledes opfyldt dette krav, idet projektet efter det ovennævnte udvalgsmøde den 4. september 2002 blev fremsendt til Energistirelsens orientering. Energistyrelsen meddelte ved brev af 25. september 2002, at projektet ikke krævede

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 18 af 47

styrelsens samtykke, idet styrelsen lagde til grund, af projektet opfyldte forudsætningerne i Energistyrelsens brev.

[.....]

1.4 Sammenfatning

Som det fremgår er Helsingør kommunes afgørelse i det hele truffet i overensstemmelse med varmemforsyningsloven og de konkrete krav i varmeplanlægningsbekendtgørelsen. Det fastholdes derfor, at kommunes afgørelse af 7. november 2002 er gyldig, og at der ikke er grundlag for, at Energiklagenævnet kan tage klagen til følge.

2. Forudsætninger angående varmeproduktion

[.....]

[.....]Det fremgår da også af Helsingør kommunens beslutning af 7. november 2002, at kommunen netop tog stilling til spørgsmålet om forudsætningerne ved godkendelsen af projektet. Kommunen vurderede således, at godkendelsen ikke er i strid med forudsætningerne. Der er ikke i Energi E2's klage anført forhold, som kan medføre en ændret vurdering heraf. Dette skyldes dels, at Energi E2's forståelse af forudsætningerne ikke er korrekt, og dels at størstedelen af Energi E2's anbringender i klagen angår driften af den flisfyrede varmecentral, og dermed ikke kan tillægges vægt ved kommunens afgørelse, idet afgørelsen omhandler etableringen af varmecentralen. Der er redegjort nærmere for disse forhold i det følgende.

2.1 Forudsætningsskrivelserne fra 1990

[.....]

Der er således tale om en normal (men ikke undtagelsesfri) forudsætning om, at det decentrale kraftvarmeværk etableres ud fra en dækningsgrad på 90% af den samlede årlige varmeproduktion. Forudsætningen skal ses i sammenhæng med dimensioneringen af kraftvarmeværket, idet formålet med forudsætningsskrivelsen bl.a. er, at det decentrale kraftvarmeværk etableres med en optimal størrelse. Den specifikke forudsætningsskrivelse pkt. 4 er i overensstemmelse hermed.

[.....]

Sammenfattende er Helsingør kommunes afgørelse i overensstemmelse med forudsætningerne for godkendelsen af etableringen af Helsingør Kraftvarmeværk, idet der forsat kan aftages det forudsatte varmebehov på 460 TJ fra kraftvarmeværket, og idet forudsætningsskrivelserne ikke indebærer noget krav om, at også fremtidigt varmebehov skal dækkes af kraftvarmeværket. Det er dermed ej heller korrekt, at Helsingør kommunes afgørelse om

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 19 af 47

godkendelse af projektet af 7. november 2002 strider mod de generelle og specifikke forudsætningsskrivelser fra 1990 eller forudsætningerne i Energistyrelsens brev af 25. september 2002.

[.....]

2.6 Sammenfatning

Sammenfattende er det således ikke korrekt, at kommunens afgørelse er i strid med varmemforsyningsloven § 3, stk. 2, idet afgørelsen er i overensstemmelse med forudsætningsskrivelserne og Energistyrelsens udtalelse. Energi E2's øvrige anbringender om, at etableringen af den flisfyrede varmecentral skaber mulighed for, at Helsingør Kraftvarmeværks dækningsgrad potentielt kan falde til under 90% af det samlede faktiske varmeproduktion medfører ikke, at godkendelsen af projektet er i strid med forudsætningerne. Endvidere angår anbringendet ikke etableringen men derimod driften af den flisfyrede varmecentral, og kan dermed ikke tillægges vægt af Energiklagenævnet, idet Energiklagenævnet skal tage stilling til kommunens afgørelse om godkendelse af etableringen.

3. Aftalen fra 1990 og tillægsaftalen fra 2000

[.....]

4. Hensynene bag varmemforsyningsloven

I tillæg til det ovenstående skal det afslutningsvis bemærkes, at Helsingør kommunes afgørelse om godkendelse af den flisfyrede varmecentral er i overensstemmelse med hensynene bag varmemforsyningsloven, ikke mindst idet varmecentralen vil resultere i samfundsøkonomiske og miljømæssige forbedringer af varmeproduktionen.

[.....]

Imidlertid bestrides Energi E2's påstand uanset disse forhold, idet kommunens afgørelse netop er foretaget på grundlag af en samfundsøkonomisk vurdering. Denne vurdering viser, at det ud fra en samlet samfundsøkonomisk betragtning er fordelagtigt at etablere den flisfyrede varmecentral, bl.a. idet etableringen af varmecentralen indebærer betydelige besparelser, og idet den flisfyrede varmecentral har en høj virkningsgrad. Der kan herefter ikke ved afgørelsen lægges vægt på, at Energi E2 anser det som mere fordelagtigt for selskabets investeringer, at projektet ikke gennemføres.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at Helsingør kommunes afgørelse tillige i høj grad er i overensstemmelse med biomasseaftalen fra 1993, som har til formål at øge anvendelse af biomasse som fx træflis, i energiforsyningen, og som forudsætter, at der kan ske

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 20 af 47

delvis omlægning til biomassebrændsel indenfor rammerne af varmemforsyningsloven og forudsætningskrivelserne.

Den flisfyrede varmecentral vil også i relation til CO₂ være en meget væsentlig forbedring, ikke mindst hvis varmecentralen erstatter efterbrænderen med den ringe virkningsgrad og rent varmeproducerende enheder i kommunen. Dette vil i høj grad være i overensstemmelse med miljøhensynene bag varmemforsyningslovgivningen og med målsætningerne om reduktion af CO₂ udslip.

Kommunens afgørelse er dermed generelt i overensstemmelse med hensynene bag varmemforsyningsloven. Omvendt er Energi E2's klage primært baseret på selskabets egne økonomiske interesser i at opnå højest mulig produktion på Helsingør Kraftvarmeværk. Dette bør tillægges vægt ved Energiklagenævnets afgørelse af Energi E2's klage, idet afgørelsen bør træffes i overensstemmelse med hensynene bag varmemforsyningsloven.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 21 af 47

5. Konklusion

Sammenfattende gør Helsingør kommune gældende, at ingen af de anbringender, som er gjort gældende i Energi E2's klage, kan føre til at Helsingør kommunes afgørelse af 7. november 2002 er ugyldig. Der henvises i den henseende særligt til:

- a) Alle krav i varmemforsyningsloven og varmeplanlægningsbekendtgørelsen er iagttaget og opfyldt ved kommunens afgørelse.
- b) Afgørelsen er ikke i strid med forudsætningerne udstedt efter varmemforsyningsloven, idet afgørelsen er i overensstemmelse med forudsætningskrivelserne og Energistyrelsens udtalelse, og idet det forhold at driften af den flisfyrede varmecentral potentielt - og afhængigt af forståelsen af forudsætningerne - kan overskride grænserne i forudsætningerne, ikke kan danne grundlag for at anfægte kommunens godkendelse af etableringen af varmecentralen.
- c) Den mellem Helsingør Kommunale Værker og Energi E2 indgåede samarbejdsaftale kan ikke tillægges vægt, og det falder udenfor Energiklagenævnets kompetence at tage stilling til Energi E2's påstande om, at kommunens afgørelse er i strid med aftalen.
- d) Afgørelsen om godkendelse af den flisfyrede varmecentral er i overensstemmelse med hensynene bag varmemforsyningsloven.

[.....]"

Energi E2's supplerende bemærkninger

Ved brev af 11. juli 2003 fremsendte advokat Christian Sinding, Jonas Bruun på vegne af Energi E2 A/S bemærkninger til ovenfor citerede indlæg af 28. april 2003. Herfra citeres:

"[.....]

Helsingør Kommunes indlæg giver hverken ENERGI E2 A/S anledning til at ændre påstanden om ugyldighed eller anledning til at korrigere den sagsfremstilling, der er angivet i ENERGI E2 A/S' indlæg af 11. februar 2003.

Nummereringen i det følgende svarer til nummereringen i Helsingør Kommunes indlæg.

Ad 1. Varmeforsyningsloven og varmeplanlægningsbekendtgørelsen

Det er korrekt, at Helsingør Kommune har vurderet projektet, har foretaget høring af de berørte parter, herunder ENERGI E2 A/S, samt har indhentet Energistyrelsens udtalelse. De formelle procedurer i varmeforsyningslovgivningen er således iagttaget, men den materielle behandling af de indkomne svar fra de berørte parter og specielt af Energistyrelsens udtalelse af 25. september 2002 er mangelfuld, således at kommunens afgørelse er ugyldig, jf. ENERGI E2 A/S' indlæg af 11. februar 2003.

For så vidt angår ENERGI E2 A/S' påstand om en stigende flispris, er det korrekt, at der er tale om ENERGI E2 A/S' egen vurdering. Imidlertid deler DONG A/S denne opfattelse, jf. DONG A/S' høringssvar af 11. juli 2002.

Ad. 2 Forudsætninger angående varmeproduktion

Afsnit 2.1:

Helsingør Kommunes fortolkning af forudsætningsskrivelserne bestrides. Kravet om 90 pct. kraftvarmedækning gælder ikke kun på det tidspunkt, hvor et kraftvarmeværk etableres. Et kraftvarmeanlæg skal dimensioneres, så det også fremover kan levere en dækningsgrad på 90 pct. af den samlede årlige varmeproduktion, og der må ikke efterfølgende godkendes projekter, der bevirker, at 90 pct. kraftvarmedækning ikke kan overholdes.

[.....]

Afsnit 2.2:

[.....]

Energistyrelsens udtalelse er afgivet på det grundlag, at kraftvarmeværket er etableret for flere år siden, og at varmegrundlaget er udvidet siden kraftvarmeværkets etablering. Alligevel forudsætter Energistyrelsen med udtrykkelig henvisning til den generelle forudsætningsskrivelse, at 90 pct. kravet i den generelle forudsætningsskrivelse stadig skal opfyldes. Det kan derfor ikke med rette hævdes, at 90 pct. kravet kun gælder ved værkets etablering.

Energiklagenævnet opfordres til at indhente Energistyrelsens kommentarer til forståelsen af styrelsens udtalelse.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 22 af 47

Afsnit 2.3:

Det fastholdes, at Helsingør Kommunes afgørelse er mangelfuld. Kommunen har ensidigt og i strid med kommunens kompetence tilsidesat forudsætningsskrivelserne og Energistyrelsens vilkår.

[.....]

Afsnit 2.4:

Oplysningerne om den gasfyrede efterbrænder bestrides. Virkningsgraden er ikke 65 pct., men næsten 100 pct.

[.....]

Afsnit 2.5:

[.....] Det fremgår udtrykkeligt af det godkendte projektforslag, at fliskedlen skal dække grundlast, og at der derved sker fortrængning af kraftvarmedækningen, således at denne bliver mindre end 90 pct. Derfor havde kommunen ikke hjemmel i varmforsyningsloven og de dertil knyttede forudsætningsskrivelser til at godkende projektet.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 23 af 47

Ad 3. Aftalen fra 1990 og tillægsaftalen fra 2000

[.....]

Som anført i indlægget af 11. februar 2003 har Energiklagenævnet pligt til at tage hensyn til samarbejdsaftalernes vilkår, når vilkårene hviler på den af myndighederne fastlagte grænsedragning mellem de forskellige forsyningsområder.

Ad 4. Hensynene bag varmforsyningsloven

Det er et bærende hensyn bag varmforsyningsloven, som også har fundet udtryk i formålsbestemmelsen i § 1, stk. 2, at fremme samproduktionen af elektricitet og varme mest muligt. Hensynet er tillige slået fast i 1986-aftalen mellem den daværende regering og Socialdemokratiet. Den flisfyrede fjernvarmecentral kan ikke opfylde hensynet. Helsingør Kommunes påstand om, at godkendelsen af fliskedlen er i overensstemmelse med hensynene bag varmforsyningsloven, bestrides derfor.

[.....]"

Supplerende bemærkninger fra Helsingør Kommune

Ved brev af 1. september 2003 fremsendte advokat Per Hemmer, Bech-Bruun Dragsted på vegne af Helsingør Kommune bemærkninger til det ovenfor citerede indlæg fra Energi E2. Herfra citeres:

"[.....]

På vegne af Helsingør kommune skal jeg hermed fremkomme med supplerende bemærkninger i anledning af Energi E2's indlæg af 11. juli 1003. Der er i det følgende benyttet samme overordnede nummerering som i de tidligere indlæg.

[.....]

Ad 3. Aftalen fra 1990 og tillægsaftalen fra 2000

Det fastholdes, at det ligger uden for Energiklagenævnets kompetence at tage stilling til Energi E2's påstand angående aftaleforholdet mellem Helsingør Kommune Værker og Energi E2.

Ad 4. Hensynene bag varmeforsyningsloven

[.....]

Projektet indebærer den mest *miljøvenlige* anvendelse af energi, bl.a. idet den flisfyrede varmecentral anvender biomasse og kan indebære en betydelig CO2 reduktion. Det er ikke korrekt at der som anført af Energi E2 ikke kan lægges vægt på, at benyttelsen af biomasse er en miljøvenlig anvendelse af energi i forbindelse med kommunens vurdering.

Samtidig forrykker projektet ikke ved grundlaget for etableringen af Helsingør Kraftvarmeværk og den deraf følgende samproduktion mellem varme og el på værket, idet projektet indebærer at der kan aftages den mængde varme fra Helsingør Kraftvarmeværk, som var forudsat og beregnet ved etableringen.

[.....]

Energi E2's fortolkning af forudsætningskrivelserne vil således sikre Energi E2 et kvantitativt stadigt stigende monopol på varmemarkedet, herunder at Energi E2 vil være sikret, at der i fremtiden løbende skal foretages udvidelser af kapaciteten på de decentrale kraftvarmeværker. En væsentlig del af investeringerne hertil vil kunne kræves dækket fra aftagerne af varmeproduktionen, som følge af reglerne om prisfastsættelse af varme, jf. bl.a. varmeforsyningsloven § 20. Samtidig vil den løbende kapacitetsudvidelse på de decentrale kraftvarmeværker medføre, at Energi E2's position på energimarkedet forstærkes, idet Energi E2 sikrer sig at selskabet også fremover har kontrol med væsentlige dele af produktionsanlæggene uanset delvis liberalisering af energimarkedet.

Det er i lyset af de ovenstående interesser, at Energi E2's fortolkning af forudsætningskrivelserne skal forstås. Det er samtidig klart, at det på ingen måde har været varetagelsen af disse interesser, der er formålet med forudsætningskrivelserne eller varmeforsyningsloven i øvrigt. Derimod vil Energi E2's udlægning være direkte i strid med varmeforsyningsloven, idet det ville være umuligt at udøve det skøn, som skal sikre lovens formål om at fremme den mest samfundsøkonomiske og miljøvenlige anvendelse af energi, såfremt Energi E2 og andre ejere af decentrale kraftvarmeanlæg pr. automatik var tillagt det ovennævnte "90% monopol" på varmeproduktion. Energistyrelsen ville dermed heller ikke have haft hjemmel til at udstede forudsætningskrivelserne, såfremt de skulle forstås som påstået af Energi E2, idet hjemlen til udstedelsen af skrivelserne i varmeforsyningsloven § 3, stk. 2, ikke indebærer en bemyndigelse til en sådan regulering af den fremtidige varmeplanlægning. Det følger også heraf, at Energi E2's fortolkning ikke kan lægges til grund.

[.....]"

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 24 af 47

Energi E2's supplerende bemærkninger

Ved brev af 10. oktober 2003 fremsendte advokat Christian Sinding, Jonas Bruun på vegne af Energi E2 A/S bemærkninger til ovenfor citerede indlæg af 1. september 2003. Herfra citeres:

"[.....]

Helsingør Kommunes indlæg af 1. september 2003 med bilag fra COWI A/S giver anledning til følgende yderligere bemærkninger fra ENERGI E2 A/S' side:

[.....]

Ad 4. Hensynene bag varmforsyningsloven

[.....]

Vigtigheden af samproduktion illustreres endvidere af forarbejderne til både den tidligere og den gældende varmforsyningslov:

Ved det energipolitiske udvalgs behandling af forslaget til varmforsyningsloven fra 1979 stillede man handelsministeren spørgsmålet, hvori de tekniske og økonomiske fordele ved etablering af kraftvarmeværker bestod sammenlignet med at bygge kraftværker for sig og varmeværker for sig, jf. spørgsmål 37, FT 1978-79, tillæg B, sp. 1661.

Svaret var blandt andet, at de økonomiske fordele ved kraftvarmeværker først og fremmest bestod i bedre udnyttelse af den producerede varme og dermed en besparelse i energiforbrug. Brændslen i et kraftvarmeværk udnyttedes ifølge ministeren langt bedre end i de traditionelle værker.

Intentionerne fra 1979-loven, herunder ønsket om samproduktion, er videreført i den gældende varmforsyningslov fra 1990, jf. de almindelige bemærkninger til forslaget til 1990-loven:

"Lovforslaget berører ikke varmforsyningsplanlægningens sigte eller indhold, som vil blive videreført i overensstemmelse med retningslinier, der følges i dag", jf. FT 1989-90, tillæg A, sp. 1587.

Under Folketingets behandling af 1990-loven blev vigtigheden af samproduktion af el og varme understreget ved, at princippet herom blev skrevet ind i lovens tekst, jf. varmforsyningslovens § 1, stk. 2. Det skete med en bemærkning om, at

"samproduktion af el og varme medfører væsentlige miljømæssige og samfundsøkonomiske fordele i kraft af den mere effektive ressourceudnyttelse. [Forslaget] præciserer i overensstemmelse hermed, at lovens overordnede formål indebærer, at samproduktion af el og varme skal fremmes mest muligt", jf. FT 1989-90, tillæg B, sp. 943.

Bemærkningen i Helsingør Kommunes indlæg af 1. september 2003 om, at "samproduktion er således ikke i sig selv et hensyn, der kan tilsidesætte de bærende hensyn i lovens § 1, stk. 1", jf. side 3, kan derfor ikke tiltrædes.

Som det fremgår af lovbemærkningerne til § 1, stk. 2, er samproduktion en forudsætning for, at varmforsyningslovens formål i §

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 25 af 47

1, stk. 1, kan opfyldes, og kommunes beslutning om at reducere kraftvarmedækningen til fordel for ren varmeproduktion er således i direkte strid med varmforsyningsloven og dermed materielt ugyldig.

Helsingør Kommunes beslutning om etablering af en flisfyret fjernvarmecentral medfører endvidere, at der etableres et anlæg beliggende i et naturgasforsynet område, der ikke forsynes med naturgas. Også dette strider mod hensynene bag varmforsyningsloven og forudsætningsskrivelserne.

Det følger således af den generelle forudsætningsskrivelse punkt 3.1, litra a, at det med hensyn til valg af energiform gælder, at anlæg, der er beliggende i eller i nærheden af naturgasforsynede områder, skal forsynes med naturgas. I den specifikke forudsætningsskrivelse for Helsingør Kommune, jf. bilag E, er brændselsvalget til den kombinerede kraft- og varmeproduktion udtrykkeligt udlagt til naturgas med mulighed for supplerende med affaldsgas, jf. punkt 2. Forudsætningsskrivelserne indeholder dermed ikke mulighed for, at Helsingør Kommune etablerer varmeproduktion baseret på træflis.”

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 26 af 47

Energistyrelsens bemærkninger

Energiklagenævnet fremsendte ved brev af 16. september 2003 indlæggene af af 11. februar 2003 og 11. juli 2003 fra advokat Christian Sinding på vegne af ENERGI E2, samt indlæggene af 28. april 2003 og 1. september 2003 fra advokat Per Hemmer på vegne af Helsingør Kommune til Energistyrelsen med anmodning om styrelsens bemærkninger. Energistyrelsen svarede ved brev af 9. februar 2004, hvorfra citeres:

”Vedrørende Energistyrelsens bemærkninger til kommentarer afgivet til styrelsens brev af den 25. september 2002 til Helsingør Kommune vedrørende projektforslag om etablering af flisfyret varmekedel

Energiklagenævnet har med brev af den 16. september 2003, j.nr. 21-90, til Energistyrelsen fremsendt advokat Christian Sindings indlæg af den 11. februar og den 11. juli 2003 samt advokat Per Hemmers indlæg af den 28. april og den 1. september 2003. Begge advokater kommenterer Energistyrelsens brev af den 25. september 2002. Energiklagenævnet har på denne baggrund anmodet Energistyrelsen om, til brug for nævnets behandling af sagen, at fremkomme med bemærkninger til det fremsendte materiale.

Der fremgår følgende af de ovenfor nævnte indlæg:

Ad advokat Christian Sindings indlæg (på vegne af ENERGI E2)

I sit indlæg af den 11. februar 2003 anfører advokat Christian Sinding bl.a., at Helsingør Kommunes beslutning om godkendelse af projektforslaget om etablering af en flisfyret varmecentral er

sket i strid med Energistyrelsens afgørelse af den 25. september 2002.

I indlægget af den 11. juli 2003 anfører Christian Sinding bl.a., at Helsingør Kommunes materielle behandling af Energistyrelsens udtalelse af den 25. september 2002 er mangelfuld, således at kommunens afgørelse er ugyldig.

Videre anføres, at dimensioneringen af kraftvarmeanlæg skal tilrettelægges således, at kraftvarmeværket også ud over etableringstidspunktet skal kunne yde en dækningsgrad på 90 pct.

Desuden henvises til, at det udtrykkeligt er anført, at Energistyrelsen lægger til grund, at projektforslaget ikke indebærer større anvendelse af ren varmeproduktion end 10 pct. Det er et vilkår for, at projektforslaget ikke kræver styrelsens samtykke. Styrelsens udtalelse er givet på det grundlag, at kraftvarmeværket er etableret for flere år siden, og at varmegrundlaget er udvidet siden kraftvarmeværkets etablering. Alligevel forudsætter styrelsen med udtrykkelig henvisning til den generelle forudsætnings-

skrivelse, at 90 pct. kravet i den generelle forudsætningsskrivelse stadig skal opfyldes. Det kan derfor ikke med rette hævdes, at 90 pct. kravet kun gjaldt ved værkets etablering.

Ad advokat Per Hemmers indlæg (på vegne af Helsingør Kommune)

I sit indlæg af den 28. april 2003 anfører advokat Per Hemmer bl.a., at Energiministeriets generelle forudsætningsskrivelse af den 13. september 1990, pkt. 3.3.2. "*den samlede årlige varmeproduktion*" skal forstås på baggrund af forholdene på etableringstidspunktet. Energi E2's fortolkning af forudsætningen indebærer i modsætning hertil, at kraftvarmeværket skal forestå varmeleverancer, som svarer til 90 pct. af det til enhver tid værende varmebehov.

Det anføres desuden, at Energistyrelsen har lagt til grund, at projektet opfylder forudsætningerne i styrelsens brev, herunder særligt at projektet ikke indebærer en større anvendelse af ren varmeproduktion end 10 pct. Det fremgår af Energistyrelsens bemærkninger om forudsætningen, at denne svarer til forudsætningen i den generelle forudsætningsskrivelse.

Det anføres endvidere, at styrelsens udtalelse af den 25. september 2002 skal forstås således, at etableringen af den flisfyrede varmecentral ikke kræver Energistyrelsens samtykke, men at det forudsættes, at driften af varmecentralen ikke vil være i strid med de fastsatte krav til varmeproduktion.

Videre anføres, at det fremgår direkte af projektbeskrivelsen, at den fremtidige kraftvarmedækning vil udgøre ca. 81-82 pct., såfremt den flisfyrede varmecentral benyttes som grundlastanlæg. På trods heraf har Energistyrelsen i sit brev af den 25. september 2002 fundet, at forudsætningerne kunne være opfyldt. Dette viser, at forudsætningen må forstås som dækning på 90 pct. af den samlede varmeproduktion på tidspunktet for værkets etablering,

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 27 af 47

idet Energistyrelsen i modsat fald ville have meddelt, at projektet krævede Energistyrelsens samtykke.

Endelig anføres, at såfremt den flisfyrede varmecentral efter etableringen faktisk skulle blive drevet i strid med forudsætningerne, er dette et spørgsmål som må afgøres af Energistyrelsen til den tid. Der vil i så fald også kunne anvendes forskellige sanktioner efter varmemforsyningslovgivningen, hvilket tillige er fremhævet i Energistyrelsens skrivelse, jf. bemærkningerne om tilskud. Imidlertid skal det understreges, at der er tale om en normal forudsætning, dvs. at forudsætningen kan afviges såfremt det i driftssituationen er i overensstemmelse med hensynene bag varmemforsyningsloven. Herudover kan Energistyrelsen dispensere fra forudsætningerne efter den generelle forudsætningsskrivelse pkt. 5.

Foranlediget heraf skal Energistyrelsen udtale følgende vedrørende forståelsen af styrelsens brev af den 25. september 2002 til Helsingør Kommune:

Energistyrelsen har i sit brev af den 25. september 2002 meddelt, at projektforslaget ikke kræver styrelsens samtykke, idet styrelsen herved har lagt til grund, at projektforslaget opfylder de forudsætninger, der er anført i brevet, herunder at projektforslaget ikke indebærer en større anvendelse af ren varmeproduktion end 10 pct.

Energistyrelsen har ved sin vurdering af projektforslaget bl.a. lagt vægt på, at projektet er i overensstemmelse med de generelle og specifikke forudsætningsskrivelser vedrørende brændselsvalg og samproduktion. Styrelsen har i den forbindelse uddybende bemærket, at det fremgår af varmemforsyningslovens § 1, stk. 2, at tilrettelæggelsen af varmemforsyningen i overensstemmelse med lovens formål skal ske med henblik på at fremme samproduktion af varme og elektricitet mest muligt. Dette har ført til, at det af Energiministeriets generelle forudsætningsskrivelse af den 13. september 1990 fremgår, at der ved etablering af et naturgasfyret decentralt kraftvarmeanlæg forudsættes, at dette anlæg dækker 90 pct. af varmemforsyningsanlæggets samlede årlige varmeproduktion.

Energistyrelsen skal henvise til, at efter den generelle forudsætningsskrivelse, skal produktionsanlæg, herunder kraftvarmeanlæg, der er beliggende i eller i nærheden af naturgasforsynede områder forsynes med naturgas, jf. punkt 3.1.a.

Desuden skal henvises til punkt 3.3.2. i forudsætningsskrivelsen, hvoraf følger, at anlægget udlægges med henblik på en optimal størrelse vurderet ud fra samfundsøkonomiske kriterier. Varmeproduktionskapaciteten tilpasses anlæggets øvrige produktionsanlæg, herunder anlæg, som efter omstillingen overgår til spids- og reservelastforsyning. Ved etablering af naturgasfyret, decentral kraftvarme forudsættes normalt en dækningsgrad på 90 pct. af den samlede årlige varmeproduktion.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 28 af 47

Energistyrelsen er af den opfattelse, at der med *"...den samlede årlige varmeproduktion."* forstås den forventede årlige varmeproduktion, som den indgår i projektforslaget for kraftvarmeværket.

Som det fremgår, skal kraftvarmeværket dimensioneres til normalt at kunne levere 90 pct. af den samlede årlige varmeproduktion. Heraf følger, at de resterende 10 pct. leveres fra spidslastanlæg, når udetemperaturen er så lav, at kraftvarmeanlægget ikke alene kan give fuld varmedækning.

Det følger endelig af punkt 3.2. i den generelle forudsætningsskrivelse, at der i spids- og reservelastanlæg – udover naturgas og ikke fossile brændsler (flis og halm) - må anvendes kul og olie.

Under henvisning til ovenstående skal kraftvarmeværket alene anvende naturgas. Dette er dog ikke et krav i spids- og reservelastsituationen.

[.....]"

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 29 af 47

Bemærkninger fra Helsingør Kommune til Energistyrelsens brev af 9. februar 2004

Ved brev af 3. marts 2004 fremsendte advokat Per Hemmer, Bech-Bruun Dragsted på vegne af Helsingør Kommune supplerende bemærkninger til især Energistyrelsens brev af 9. februar 2004. Herfra citeres:

"[.....]

Det konstateres, at Energistyrelsens udtalelse af 9. februar 2004 er i overensstemmelse med de anbringender, som Helsingør kommune har gjort gældende til støtte for kommunens godkendelse af projektet angående etableringen af en flisfyret varmecentral i kommunen.

Således bekræftes det for det første i udtalelsen, at Energistyrelsen har lagt til grund, at det godkendte projekt opfylder forudsætningerne i Energistyrelsens brev af 25. september 2002, og derfor ikke kræver styrelsens samtykke, jf. bl.a. pkt. 2.2 i mit brev af 28. april 2003.

Endvidere fremgår det af udtalelsen, at Energistyrelsen har vurderet, at det godkendte projekt er i overensstemmelse med både den generelle forudsætningsskrivelse vedrørende brændselsvalg og samproduktion og den specifikke forudsætningsskrivelse for Helsingør Kraftvarmeværk.

[.....]"

Bemærkninger fra Energi E2 til Energistyrelsens brev af 9. februar 2004

Ved brev af 17. marts 2004 fremsendte advokat Christian Sinding, Jonas Bruun på vegne af Energi E2 A/S bemærkninger til Energistyrelsens brev af 9. februar 2004. Herfra citeres:

"[.....]

Som svar på Energiklagenævnets brev af 12. februar 2004 kan jeg oplyse, at jeg har følgende bemærkninger til Energistyrelsens brev

af 9. februar 2004 og til advokat Per Hemmers indlæg af 3. marts 2004:

1.

I udtalelsen af 9. februar 2004 lægger Energistyrelsen under henvisning til punkt 3.1, litra a, i den generelle forudsætningsskrivelse (Forudsætningsskrivelsen) vægt på, at produktionsanlæg, herunder kraftvarmeanlæg, der er beliggende i eller i nærheden af naturgasforsynede områder, skal forsynes med naturgas. Som anført i ENERGI E2 A/S' indlæg af 10. oktober 2003, side 4-5, medfører Helsingør Kommunes beslutning om etablering af en flisfyret fjernvarmecentral, at der etableres et anlæg beliggende i et naturgasforsynet område, som ikke skal forsynes med naturgas. Beslutningen er derfor i strid med Forudsætningsskrivelsen.

2.

Det fremgår af referatet fra møde den 6. juni 2002 i Helsingør Kommunes Teknik- og Forsyningsudvalg (sagens bilag 2), at

'en gennemførelse af projektforslaget vil for den varmeplanmæssige del betyde en ændring af den nuværende prioritetsrækkefølge af brændslerne i området. I 1993 blev prioriteringen fastsat til: 1. varme fra nordforbrænding, 2. varme fra biogas-anlægget, 3. varme fra Kraftvarmeværket, 4. varme fra egne olie/gaskedler.

...

Projektforslaget forudsætter at flisanlægget prioriteres lige efter affaldsvarmen, så varmen fra flisanlægget kommer til at dække det meste af den forøgede efterspørgsel på fjernvarme, der er skabt gennem de senere år. Med denne prioritetsrækkefølge vil Kraftvarmeværket stadig få en produktion, der er højere end dimensioneringsgrundlaget på 128.000 MWh pr. år'.

Dels er det ikke korrekt, at dimensioneringsgrundlaget for Helsingør Kraftvarmeværk var 128.000 MWh pr. år, jf. nærmere nedenfor i punkt 5. Dels er det således Helsingør Kommunes mening med den flisfyrede fjernvarmecentral, at den skal dække grundlast forud for Helsingør Kraftvarmeværk. Den flisfyrede fjernvarmecentral skal ikke blot dække reserve- og spidslasten. I den forbindelse henviser jeg til ENERGI E2 A/S' indlæg af 11. februar 2003 side 5 og sagens bilag C.

[.....]

5.

Som anført ovenfor er det ikke korrekt, at Helsingør Kraftvarmeværks dimensioneringsgrundlag var 128.000 MWh pr. år (svarende til 460 TJ).

På baggrund af projektforslaget for Helsingør Kraftvarmeværk (marts 1991), jf. uddrag fremlagt som bilag H, kan dimensioneringsgrundlaget for Helsingør Kraftvarmeværk i relation til Helsingør Fjernvarmeforsyning ses i følgende skema:

Skema 1	<i>Tidspunkt for projektforslag (marts 1991)</i>	<i>Varmegrundlag i 1994</i>
----------------	--	-----------------------------

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 30 af 47

Varmegrundlag Helsingør By (TJ)	445	515
Yderligere 3 områder (TJ)	80	80
Samlet grundlag (TJ)	525	595

I projektforslaget vedrørende etablering af Helsingør Kraftvarmeværk indgår Helsingør bys samlede varmegrundlag med 445 TJ på tidspunktet for projektforslaget. Derudover er der inden for Helsingør bys forsyningsområde forudsat udbygninger med 80 TJ, idet det er forudsat, at områderne Nøjsomheden, Borupgård og Sygehuset blev tilsluttet. Samlet forudsættes således et varmegrundlag på 525 TJ.

Varmegrundlaget på 445 TJ til Helsingør by forudsættes øget med 70 TJ frem til 1994, hvorefter regnes med et samlet varmegrundlag på 515 TJ, jf. skema 1. Inklusiv Nøjsomheden, Borupgård og Sygehuset forventes derfor et varmegrundlag på 595 TJ, og 90 pct. af dette grundlag, svarende til ca. 536 TJ pr. år, forudsættes dækket ved naturgasbaseret kraftvarme samt affaldsvarme. Det korrekte dimensioneringsgrundlag for Helsingør Kraftvarmeværk er med andre ord 536 TJ, hvilket svarer til 149.000 MWh pr. år.

På baggrund af ovenstående bestrider ENERGI E2 A/S, at Helsingør Kraftvarmeværk blev dimensioneret til en årlig varmeleverance på i alt 128.000 MWh (460 TJ) til Helsingør Fjernvarmeforsyning ved forsyningsområdets fulde udbygning. Endvidere bestrider ENERGI E2 A/S, at Helsingør Kraftvarmeværk i dag yder en årlig merproduktion af varme på 31.000 MWh i forhold til dimensioneringsgrundlaget, jf. side 3 i projektforslaget for den flisfyrede fjernvarmecentral. Den korrekte mængde i denne sammenhæng er væsentlig mindre, jf. skema 2:

Skema 2	Udgangspunkt i beregning fra projektforslag for flis side 9	Korrigeret dimensioneringsgrundlag
Affaldsvarme (MWh)	8.178	8.178
Naturgas Kraftvarme (MWh)	151.056	151.056
Samlet affald + naturgas kv (MWh)	159.234	159.234
Naturgas kedler (MWh)	13.066	13.066
Samlet varmebehov (MWh)	172.300	172.300
Dimensioneringsgrundlag for Helsingør Kraftvarmeværk (MWh)	128.000	149.000
"Merproduktion" af varme for naturgas kv. + affald (MWh)	31.234	10.234

Det bemærkes under henvisning til Nordforbrændings og ENERGI E2 A/S' høringsvar af 8. juli 2002 (bilag 6 og bilag 7), jf. punkt 2 ovenfor, at andelen af affaldsbaseret varme i skema 2 på 8.178 MWh er for lav.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 31 af 47

[.....]"

Bemærkninger fra Helsingør Kommune

Ved brev af 28. maj 2004 fremsendte advokat Per Hemmer, Bech-Bruun Dragsted på vegne af Helsingør Kommune supplerende bemærkninger. Herfra citeres:

"[.....]

Sammenfattende skal Helsingør kommune fastholde, at beslutningen om at etablere det flisfyrede varmecentral er i overensstemmelse med varmforsyningsloven og forudsætningsskrivelserne. Der er redegjort herfor i kommunens indlæg i sagen, og Energistyrelsen har bekræftet dette ved udtalelsen af 9. februar 2004.

Energi E2 har i det seneste indlæg inddraget nye anbringender om bl.a. et større dimensioneringsgrundlag for Helsingør Kraftvarmeværk og ændring i prioritering af affaldsvarme, jf. ovenfor. Dette er anbringender, som ikke er gjort gældende i Energi E2's klage, uanset der ikke er nogen årsag til at forholdene ikke er gjort gældende tidligere. Dette vil i sagens natur forsinke afgørelsen af sagen.

Helsingør kommune skal derfor anmode om, at Energiklagenævnet træffer afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag, eller subsidiært giver Energi E2 en kort frist til at fremkomme med et sidste indlæg i sagen, som alene angår kommentarer til de forhold, som nu er gjort gældende. Helsingør kommune forbeholder sig i sidstnævnte tilfælde ret til ligeledes at fremkomme med et sidste indlæg med kommentarer til Energi E2's sidste indlæg.

[.....]"

Bemærkninger fra Energi E2

Ved brev af 30. juni 2004 fremsendte advokat Christian Sinding, Jonas Bruun på vegne af Energi E2 A/S bemærkninger, hvorfra citeres:

"[.....]

Helsingør Kommunes indlæg af 28. maj 2004 i ovennævnte sag giver anledning til følgende bemærkninger:

1.

Som bilag I fremlægges Energistyrelsens samtykke til projektforslag vedrørende etablering af kraftvarmeanlæg, transmissionsledninger og tilslutningsanlæg i kommunerne Helsingør, Karlebo, Hørsholm og Fredensborg-Humlebæk dateret 19. juni 1991.

Det fremgår af Energistyrelsens samtykke, jf. side 2, at

"varmen til transmissionssystemet forudsættes produceret på kraftvarmeværket og Nordforbrænding I/S suppleret af spidslastforsyning fra kedler på varmeværkerne".

Med Energistyrelsens samtykkeerklæring er der foreskrevet anvendelse af bestemte mængder af energi fra bestemte leverandø-

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 32 af 47

rer. Etablering af en flisfyret varmecentral, hvis varmeproduktion skal have prioritet forud for varme fra Helsingør Kraftvarmeværk, er derfor i strid med Energistyrelsens samtykke. Fjernvarmeværkernes egne kedler kan alene anvendes til spids- og reservelast.

[.....]"

Ved brev af 11. august 2004 anmodede advokat Per Hemmer om, at Energiklagenævnet nu traf afgørelse i sagen.

Energiklagenævnets praksis

Energiklagenævnet har tidligere taget stilling til sager, hvor klageren har anfægtet de samfundsøkonomiske beregninger, som lå til grund for en kommunal projektgodkendelse.

I afgørelse af 23. september 2004 (j.nr. 21-31) fandt nævnet, at klageren havde bevisbyrden, for at der forelå et samfundsøkonomisk spild.

Lovgivning m.m.

Fra varmemforsyningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000 citeres:

"Kapitel 1

Formål og definition

§ 1. Lovens formål er at fremme den mest samfundsøkonomiske og miljøvenlige anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand samt at formindske energiforsyningsafhængighed af olie.

Stk. 2. Tilrettelæggelsen af varmemforsyningen skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål ske med henblik på at fremme samproduktionen af varme og elektricitet mest muligt.

[.....]

§ 3. Det påhviler kommunalbestyrelsen i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter at udføre en planlægning for varmemforsyningen i kommunen.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan bestemme, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmemforsyningsplanlægning, herunder for afgørelser efter dette kapitel.

Stk. 3. [.....]

[.....]

§ 4. Kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kollektive varmemforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg.

[.....]

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 33 af 47

§ 6. Det påhviler kommunalbestyrelsen at drage omsorg for, at der udarbejdes projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, der belyser mulighederne for,

- 1) at et anlæg forsyner et nærmere angivet område med energi til opvarmningsformål i et nærmere angivet omfang,
- 2) at anlægget indrettes på en måde, som sikrer den mest økonomiske anvendelse af energi,
- 3) at anlægget samkøres med andre anlæg, og
- 4) at anlæg over 1 MW overgår til kraftvarmeproduktion.

[.....]

§ 7. Hvis det forudsættes i et godkendt projekt efter § 4, kan kommunalbestyrelsen pålægge et kollektivt varmforsyningsanlæg

- 1) at indrette dets produktionsanlæg således, at angivne former for energi kan anvendes i produktionen, og
- 2) at anvende bestemte former for energi i produktionen i et nærmere fastsat omfang.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af bestemmelsen efter stk. 1.

[.....]

§ 9. For eksisterende produktionsanlæg gælder, at de på et af miljø- og energiministeren fastsat tidspunkt, jf. dog stk. 2, skal overgå til kraftvarmeforsyning, anvendelse af naturgas eller lignende miljøvenligt brændsel i overensstemmelse med de forudsætninger, der meddeles af økonomi- og erhvervsministeren efter § 3, stk. 2.

Stk. 2. Projekter til gennemførelse af bestemmelsen i stk. 1 skal være godkendt senest den 1. januar 1996.

Stk. 3 Økonomi- og erhvervsministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra den i stk. 2 nævnte frist.

[.....]”

Der foreligger ikke oplysninger om, at Miljø- og energiministeren eller Økonomi- og erhvervsministeren har dispenseret fra fristen efter § 9, stk. 3.

§ 6 fik sin formulering ved den nu gældende hovedlov, lov. nr. 382 af 13. juni 1990. Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at den indholdsmæssigt svarede til § 16 i den dengang gældende varmforsyningslov (lovbekendtgørelse nr. 330 af 29. juni 1983), med konsekvensændringer som følge af ophævelse af kapitlerne 2 og 3, med en decentralisering af myndighedskompetencen til følge.

Fra § 16 i 1983-loven citeres:

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 34 af 47

”§ 16. Til gennemførelse af en endeligt vedtaget kommunal varmemforsyningsplan eller en godkendt delplan efter § 12 påhviler det kommunalbestyrelsen at drage omsorg for, at der udarbejdes projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg, der belyser mulighederne for:

- 1) [.....]
 - 2) at anlægget indrettes på en måde som sikrer den mest økonomiske anvendelse af energi,
 - 3) at anlægget samkøres med andre anlæg.
- [stk. 2-4 udeladt]”

Fra bemærkningerne til bestemmelsen citeres:

”[.....]

Der kan også udarbejdes projekter til belysning af mulighederne for, at kollektive varmemforsyningsanlæg indrettes på en måde, som sikrer den mest økonomiske anvendelse af energi.

[.....] Udarbejdelsen af sådanne projekter vil kunne medvirke til, at der skabes en oversigt over kvaliteten af eksisterende anlæg samt hvilke energibesparelser, der kan forventes opnået ved investeringer i renovering af sådanne anlæg.

Endvidere kan der udarbejdes projekter til belysning af mulighederne for samkøring af kollektive varmemforsyningsanlæg. Bestemmelsen tager især sigte på at muliggøre at sammenkoble driften af eksisterende fjernvarmeværker og større blokcentraler i et område, som led i en kommende udbygning af kraftvarmemforsyningen. I en række tilfælde vil det således være rentabelt at starte med en sammenkobling og udbygning af eksisterende anlæg, således at der er etableret et sammenhængende varmemarked på det tidspunkt, hvor transmissionsledningen fra kraftvarmeværket forudsættes etableret.

[.....]”

Ved lov nr. 205 af 29. marts 2004 blev § 3, stk. 2 ændret med virkning fra 1. april 2004:

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler eller træffe afgørelse om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmemforsyningsplanlægning.

Fra Økonomi- og erhvervsministerens bemærkninger til bestemmelsen citeres:

”[.....]

De generelle forudsætningsskrivelser offentliggøres ikke i Lovtidende, og det forekommer derfor – af retssikkerhedsmæssige hen-

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 35 af 47

syn - mest hensigtsmæssigt, at ministeren fremover udsteder sine retningslinier i bekendtgørelsesform i stedet for ved generelle forudsætningsskrivelser. Det foreslås derfor, at formuleringen i § 3, stk. 2, ændres med henblik på at præcisere, at ministeren i medfør af loven kan fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmeforsyningsplanlægning. [.....]"

Der er ikke udsendt bekendtgørelse efter den ændrede § 3, stk. 2.

Fra forudsætningsskrivelsen af 13. september 1990 citeres:

"Til samtlige kommunalbestyrelser

Generelle forudsætninger for brændselsvalg og samproduktion i fjernvarmeværker m.v.

1. Indledning

I medfør af varmeforsyningslovens § 3 og § 9 fastsættes hermed generelle forudsætninger for omlægning af eksisterende fjernvarmeværker m.v. med henblik på at fremme udbygningen med decentrale kraftvarmeanlæg, og øge anvendelsen af miljøvenlige energikilder, herunder naturgas, halm, træflis eller andre bio-brændsler og kraftvarme.

Forudsætningerne finder tilsvarende anvendelse ved etablering af nye anlæg.

[.....]

Loven indebærer således en direkte handlepligt for indehavere af forsyningsselskaberne til at gennemføre omlægningen. Bestemmelsen forudsætter samtidig, at energiministeren i forudsætningerne efter lovens § 3 konkretiserer lovforpligtelsen dels med hensyn til tidsfrister og dels med hensyn til de nærmere betingelser for anlæggenes indretning og drift.

Efter loven vil det endvidere påhvile kommunalbestyrelsen i forhold til det enkelte forsyningsselskab at udmønte de generelle påbud i lovbestemmelsen inden for de rammer, der er fastlagt i de udstedte forudsætninger.

Kommunerne skal derfor gennem anvendelse af de almindelige beføjelser efter varmeforsyningslovens kapitel 2 sørge for, at projekter for omlægning af eksisterende produktionsanlæg forelægges kommunalbestyrelsen, at godkende projekterne, såfremt de opfylder de gældende betingelser, og at pålæg om gennemførelse indgår i godkendelsen i overensstemmelse med de givne frister.

[.....]

2. Varmeforsyningsanlæg, der omfattes af forudsætningerne.

De nedennævnte retningslinjer gælder for alle produktionsanlæg, som er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, i varmeforsyningsloven. [.....]

[.....]

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 36 af 47

Ved nye anlæg forstås anlæg, der endeligt godkendes efter den nye lovs ikrafttræden den 15. juni 1990, mens alle andre anlæg anses for eksisterende anlæg.

[.....]

3. Forpligtelse til konvertering af eksisterende anlæg. Etablering af nye anlæg.

De under pkt. 2 nævnte anlæg er forpligtet til at følge nedenstående retningslinjer ved valg af energiform, herunder brændsel eller anden energikilde, og ved valg af produktionsform enten som separat produktion af varme eller som kombineret produktion af el og varme.

[.....]

3.3.2. Dimensionering. Teknik.

Anlægget udlægges med henblik på en optimal størrelse vurderet ud fra samfundsmæssige kriterier. Varmeproduktionskapaciteten tilpasses anlæggets øvrige produktionsanlæg, herunder anlæg, som efter omstillingen overgår til spids- og reservelastforsyning. Ved etablering af naturgasfyret, decentral kraftvarme forudsættes normalt en dækningsgrad på 90 % af den samlede årlige varmeproduktion.

[.....]”

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 37 af 47

Forudsætningsskrivelsen af 13. september 1990 er ikke offentliggjort i Lovtidende eller i Ministerieltidende

Fra vejledning nr. 153 af 22. september 1987 om udarbejdelse af administrative forskrifter citeres:

”[.....]

Anvendelse af bekendtgørelser

4. Efter lovtidendeloven fra 1870, jf. lovebekendtgørelse nr. 617 af 15. september 1886, er kundgørelse en absolut betingelse for, at en forskrift kan træde i kraft og dermed håndhæves over for borgerne. Det er derfor af afgørende betydning, at regler, der skal håndhæves over for borgerne, udformes som bekendtgørelser (eller kgl. anordninger), der kundgøres efter lovtidendeloven.

Bekendtgørelsesformen skal således anvendes, hvis reglerne skal normere retsstillingen mellem borgere indbyrdes eller pålægge borgere pligter over for det offentlige. Endvidere bør bekendtgørelse også anvendes, hvis reglerne går ud på at tillægge borgerne rettigheder over for det offentlige.

Beslutningen om, at en kompetence generelt overlades f.eks. af en minister til en styrelse, bør endvidere af hensyn til borgernes mulighed for at kunne vide, hvem der er rette myndighed, altid angives i en bekendtgørelse.

Om valg af den rette form for forskrifterne kan der i øvrigt henvises til Folketingets ombudsmands beretning, 1980, side 677, 1983, side 265 og 1984, side 164 og side 213.

[.....]”

Fra bekendtgørelse nr. 842 af 16. december 1991 af lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende (Lovtidendeloven) citeres:

”[.....]

§ 2. I Lovtidende indføres såvel alle love som alle kongelige anordninger, under hvilket navn de end måtte udstedes (anordninger, åbne breve, kundgørelser o.s.v.), og hvad enten de forskrifter, som deri indeholdes, vedkommer hele riget eller kun enkelte landsdele, byer eller egne eller dele af befolkningen.

Stk. 2. Endvidere indføres i Lovtidende alle ministerielle anordninger, under hvilket navn de end måtte udstedes (anordninger, bekendtgørelser, plakater, reglementer, regulativer, instrukser, vedtægter o.s.v.), dog at det ved kongelig anordning kan bestemmes, at visse grupper af de heromhandlede udfærdigelser ikke indføres i Lovtidende, men at der i stedet forholdes overensstemmende med de forskrifter, som meddeles af vedkommende minister, hvorved det eventuelt kan bestemmes, at den pågældende udfærdigelse, når den kun vedrører den enkelte kommune og således kun skal bringes til offentlig kundskab inden for dennes område, skal offentliggøres på dennes bekostning.

[.....]

§ 5. I Ministerialtidende optages i reglen de administrative, kongelige eller ministerielle befalinger af almindeligere karakter, som udstedes til vedkommende øvrigheder og myndigheder, så og de resolutioner og tilkendegivelser vedkommende enkelte tilfælde, der kunne have almindelig interesse. Herved skal det dog ikke være forment de ministerier, som dertil måtte have særegen anledning, ganske eller tildels at benytte en meddelelses måde, der alene er beregnet på de dem underordnede.

[.....]”

De citerede bestemmelser havde samme ordlyd på tidspunktet for vedtagelsen af den daværende formulering af § 3, stk. 2, i varmemforsyningsloven.

Der er d.d. er 32 gældende anordninger udsendt i medfør lovtidendeloven, efter hvilke forskrifter m.v. ikke skal optages i Lovtidende. Fælles for disse er, at de indeholder bestemmelser om andet medie for offentliggørelse eller angivelse af hvor forskrifterne mv. kan erhverves. Ingen af de nævnte anordninger vedrører forudsætninger udsendt i medfør af § 3, stk. 2, i varmemforsyningsloven.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 38 af 47

Energiklagenævnets formand har ved brev af 27. oktober 2004 hørt Energi-styrelsen over nogle fortolkningsspørgsmål, som den retlige status af forudsætningsskrivelserne rejser. Herfra citeres:

”[.....]

Skrivelserne er udsendt med hjemmel i § 3, stk. 2, i varmemforsyningsloven, hvorefter ministeren kan bestemme, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmemforsyningsplanlægning, herunder for afgørelser efter kapitel 2.

Uanset kommunernes særlige stilling må forudsætningsskrivelsen retskildemæssigt nærmest betegnes som en ”tjenestebefaling” fra ministeren til kommunerne med særlig hjemmel i § 3, stk. 2.

[.....]

Det hedder i punkt 3 i forudsætningsskrivelsen bl.a.,

- at anlæg, der er beliggende i eller i nærheden af naturgasforsynede områder skal forsynes med naturgas,
- at anlæg, der er beliggende i eller i nærheden af eksisterende kraftvarmemforsynede områder skal forsynes med kraftvarme, og
- at der ved etablering af naturgasfyret, decentral kraftvarme normalt forudsættes en dækningsgrad på 90 %.

Ved bestemmelserne pålægges kommunalbestyrelsen således at anvende sine beføjelser efter lovens kapitel 2, herunder § 7, til at udmønte skrivelsens retningslinjer om brændselsvalg.

De tre citerede bestemmelser begrænser efter ordlyden således rammerne for kommunernes administration af lovens § 7.

[.....]

Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af bestemmelsen efter § 7, stk. 1, jf. dennes stk. 2. Heri ligger, at nærmere regler skal udsendes som bekendtgørelse, dersom bemyndigelsen udnyttes, og at disse skal offentliggøres i overensstemmelse med § 2, stk. 1 og 2, i lovtidendeloven, jf. lov-bekendtgørelse nr. 842 af 16. december 1991.

Bemyndigelsen i § 7, stk. 2, er ikke udnyttet.

Det bemærkes ligeledes, at de bestemmelser i forudsætningsskrivelsen, som er gengivet ovenfor, vedrører brændselsvalg som om-handlet i § 7, stk. 1.

Dersom forudsætningsskrivelsens bestemmelser ovenfor anses for retligt bindende for kommunen, indebærer de, at det stedlige naturgasselskab har krav på at levere naturgas til ethvert fjernvarmeværk og blokvarmecentral, der etableres inden for dets forsyningsområde, og omvendt at fjernvarmeværker og blokvarmecentrale i disse områder afskæres fra at etablere anlæg med andre brændsler, som opfylder bestemmelser i loven og tilhørende bekendtgørelser.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 39 af 47

De tre citerede bestemmelser om brændselsvalg er indholdsmæssigt ikke alene anvisninger til myndigheden om administrative spørgsmål, men bestemmelser som har en væsentlig betydning for især forsyningsselskabers indbyrdes retsstilling og disses retsstilling over for kommunen som varmeplanmyndighed.

Om anvendelse af bekendtgørelser hedder det i pkt. 4, i vejledning nr. 153 af 22. september 1987 om udarbejdelse af administrative forskrifter, at bekendtgørelsesformen skal anvendes, hvis reglerne skal normere retsstillingen mellem borgere indbyrdes eller pålægge borgere pligter over for det offentlige.

Spørgsmålet er herefter, om og i givet fald på hvilket grundlag § 3, stk. 2, kan anses for tilstrækkelig hjemmel for bestemmelser om brændselsvalg.

Jeg finder, at den mest naturlige forståelse er, at administrative bestemmelser, der klart falder ind under en bestemmelse i loven, hvor offentliggørelse er fornøden (som f.eks. § 7, stk. 1), ikke med bindende virkning for forsyningsvirksomheder kan udstedes i en forudsætningsskrivelse der ikke offentliggøres, med hjemmel i en så uklar bestemmelse som lovens § 3, stk. 2.

Da bestemmelserne har væsentlig betydning for især forsyningsselskabers indbyrdes retsstilling, er det ikke juridisk set indlysende, at kommunerne er retligt forpligtede til at følge sådanne bestemmelser, idet dette ville indebære, at forsyningsselskabernes retsstilling fulgte af bestemmelser, der ikke havde været offentliggjort.

[.....]"

Fra direktøren for Energistyrelsens svar af 22. november 2004 citeres:

"[.....]

Din henvendelse giver mig anledning til følgende bemærkninger:

Indledningsvis skal jeg henvise til, at allerede den første varmemforsyningslov fra 1979 indeholder en § 3, som giver ministeren adgang til at fastsætte, hvilke forudsætninger (varmeplandirektiver), der skal lægges til grund for den regionale og kommunale varmemforsyningsplanlægning. Disse varmeplandirektiver kunne eksempelvis generelt angive, hvilke målsætninger der (regionalt eller lokalt) skulle tilstræbes opfyldt samt hvilke energiformer og opvarmningsmetoder, der skulle tillægges en prioriteret anvendelse.

[.....]

"§ 3, stk. 2, fik sin ovennævnte ordlyd ved lov nr. 382 af 13. juni 1990 og blev i bemærkningerne til lovforslaget (L 60) bl.a. ledsaget af følgende kommentarer: [.....]

[.....]

I de almindelige bemærkninger blev bestemmelsen bl.a. ledsaget af følgende kommentarer: "...Behovet for at formidle de overordnede energipolitiske målsætninger og prioriteringer til kommunerne på

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 40 af 47

anden måde [end den direkte statslige deltagelse i den konkrete planlægningsproces] vil i stedet blive varetaget gennem energiministerens udstedelse af retningslinier, som vil danne rammer for den kommunale myndighedsudøvelse i varmforsyningsplanlægningen. Beføjelserne hertil findes i forslaget § 3, stk. 2, som svarer til den gældende lov § 3. ...

De af energiministeren angivne forudsætninger vil i almindelighed være landsdækkende, i lighed med de tidligere forudsætninger om stop for kulanvendelse i fjernvarmeproduktion, elopvarmningsforbud samt den praksis, der har været fulgt med hensyn til planlægningspris mv. Det vil herigennem være muligt at fastsætte forudsætninger, der fastlægger rammerne for kommunalbestyrelsens godkendelse af et projekt, for eksempel om brændselsvalg i fjernvarmforsyningen og afgrænsning mellem områder udlagt til naturgas og fjernvarme mv....”

Det fremgår videre af bemærkningerne til ændringsforslaget til L 60, at ”...Energiministeren vil i de forudsætninger, der meddeles efter lovforslagets § 3, stk. 2, fastlægge de nærmere betingelser og tidsfrister, der skal lægges til grund for blokvarmecentralers overgang til naturgasforsyning, anvendelse af naturgas eller lignende miljøvenligt brændsel. Der henvises herved til ændringsforslag nr. 7, den foreslåede § 02 [§ 9, stk. 1 og 2]

[.....]

...§ 02 indebærer i modsætning til de øvrige bestemmelser i lovforslaget og de øvrige ændringsforslag en direkte handlepligt for forsyningsvirksomhederne m.v. til gennemførelse af omlægningen. Bestemmelsen forudsætter samtidig, at energiministeren og kommunerne i forhold til det enkelte forsyningsselskab konkretiserer forpligtelsen dels med hensyn til tidsfrister og dels med hensyn til de nærmere betingelser for den fremtidige forsyning. For så vidt angår energiministeren vil den nærmere fastlæggelse ske i de forudsætninger, der efter forhandling meddeles efter lovforslagets § 3, stk. 2.

Disse forudsætninger vil inden for samfundsøkonomiske rammer bl.a. fastlægge generelle og konkrete tidsfrister og betingelser, herunder prioriteringsforudsætninger, for valg af brændsel, effektivitet, dimensionering og tilslutningsforhold....

...Det vil påhvile kommunalbestyrelsen i forhold til det enkelte forsyningsselskab at udmønte de generelle påbud i lovbestemmelsen på den måde, som det nærmere er fastlagt i de af energiministeren udstedte forudsætninger. Kommunerne skal derfor gennem anvendelse af de sædvanlige procedurer efter varmforsyningslovens kapitel 2 sørge for, eventuelt i form af påbud, at projekter for omlægning af eksisterende produktionsanlæg forelægges kommunalbestyrelsen, at godkende projekterne, såfremt de opfylder de gældende betingelser, og at pålæg om gennemførelse indgår i godkendelsen i overensstemmelse med de frister, der fastlægges af energiministeren....

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 41 af 47

...Efter den foreslåede § 02 skal omlægningen gennemføres, og et selvstændigt påbud herom fra energiministeren er i den forbindelse ikke påkrævet.”

Det fremgår klart af de ovenfor citerede bemærkninger fra udformningen af § 3, stk. 2, og § 9, at § 3, stk. 2, hjemler adgang til, at energiministeren har kunnet udstede forudsætningsskrivelserne herunder sine to generelle forudsætningsskrivelser af den 13. september 1990, der fastlægger de ydre rammer for, hvilke projekter for kollektive varmforsyningsanlæg kommunalbestyrelserne kan godkende.

I forudsætningsskrivelserne pålægges kommunerne en handlepligt overfor de kollektive varmforsyningsanlæg under anvendelse af de almindelige beføjelser i medfør af varmforsyningslovens kapitel 2. I den forbindelse skal jeg især pege på §§ 6, 7 og 8 i loven.

Efter § 6, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen påbyde et eksisterende kollektivt varmforsyningsanlæg at gennemføre et godkendt projekt inden en vis frist. Efter § 7, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen - hvis det er forudsat i et projekt for et kollektivt varmforsyningsanlæg, som er godkendt efter § 4 (og projektbekendtgørelsen) - pålægge et kollektivt varmforsyningsanlæg dels at indrette sit produktionsanlæg til at kunne anvende nærmere angivne former for energi i produktionen dels at anvende bestemte former for energi i produktionen. (Det skal bemærkes, at § 7, stk. 1, kan anvendes, selvom bemyndigelsen i stk. 2 til at fastsætte nærmere regler om anvendelsen af bestemmelsen, ikke er udmøntet.) Efter § 8 kan kommunalbestyrelsen pålægge et kollektivt varmforsyningsanlæg at udarbejde de projekter, der er nævnt i §§ 6 og 7.

[.....]”

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 42 af 47

Energiklagenævnets bemærkninger

Nævnet forstår klagens hovedpunkter som

1. Kraftvarmeandelen falder til under 80 %, hvilket er i strid med den generelle forudsætningsskrivelse
2. Ren varmeproduktion stiger til over 10 %, hvilket strider mod Energi styrelsens udtalelse af 25. september 2002, som refererer til forudsætningsskrivelsen
3. Projektgodkendelsen er i strid med § 6, stk. 1, nr. 4, i varmforsyningsloven
4. Fejl i beregning af samfundsøkonomisk tab som følge af, at kraftvarme blive fortrængt af ren varmeproduktion
5. Fejl i samfundsøkonomisk beregning vedr. omkostninger til erstatning for E2's anlægsomkostninger til opgradering
6. Brud på samarbejdsaftale af 29. oktober 1990 mellem IFV-energi i/s og Helsingør kommunale værker

Forudsætningsskrivelsens retlige status.

Nævnet vil indledningsvis tage stilling til betydningen af, at brændselsvalg og dækningsgrad alene er fastsat i en "forudsætningsskrivelse", der ikke er kundgjort efter reglerne for retsakter, der er verbindende for borgerne.

Forsætningsskrivelsens tekst i punkt 3, hvorefter der ved etablering af naturgasfyret, decentral kraftvarme normalt forudsættes en dækningsgrad på 90 % af den samlede årlige varmeproduktion, er central for klagepunkterne 1 og 2. Forudsætningen må forstås i sammenhæng med bestemmelserne i samme punkt om, at anlæg, der er beliggende i eller i nærheden af naturgasforsynede områder, skal forsynes med naturgas, og at anlæg, der er beliggende i eller i nærheden af eksisterende kraftvarmeforsynede områder skal forsynes med kraftvarme. Ved bestemmelserne pålægges kommunalbestyrelsen således at træffe bestemmelse om, at anlæg skal anvende bestemte energiformer i produktionen.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 43 af 47

Det fremgår af forudsætningsskrivelsens indledning, at kommunerne gennem anvendelse af de almindelige beføjelser efter varmemforsyningslovens kapitel 2 skal sørge for, at nye anlæg skal opfylde skrivelsens retningslinjer. Forudsætningsskrivelsen giver således ikke kommunerne en videre beføjelse til at udstede påbud og forbud, end det allerede følger af varmemforsyningsloven og tilhørende bekendtgørelser.

Derimod giver lovens § 3, stk. 2, mulighed for, at ministeren kan pålægge kommunerne, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmemforsyningsplanlægning.

Efter varmemforsyningslovens § 7, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen pålægge et kollektivt varmemforsyningsanlæg at indrette dets produktionsanlæg således, at angivne former for energi kan anvendes i produktionen, og at anvende bestemte former for energi i produktionen i et nærmere fastsat omfang, når dette forudsættes i et godkendt projekt efter § 4. Det er således denne bestemmelse, kommunalbestyrelsen, jf. forsætningsskrivelsen, bør anvende til udmøntning af dennes retningslinjer om brændselsvalg.

Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af bestemmelsen efter § 7, stk. 1, jf. dennes stk. 2. Heri ligger, at nærmere regler herom skal udsendes som bekendtgørelse, dersom bemyndigelsen udnyttes, og at disse skal offentliggøres i overensstemmelse med § 2, stk. 1 og 2, i lovtidendeloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 842 af 16. december 1991.

Spørgsmålet er herefter, om § 3, stk. 2, og § 9, stk. 1, som ikke indeholder bestemmelse om offentliggørelse, må fortolkes således, at der kan fastsættes bindende regler om brændselsvalg efter disse bestemmelser, som kommunerne skal administrere efter.

§ 3, stk. 2, fik sin daværende ordlyd (gældende indtil 31. marts 2004) ved lov nr. 382 af 13. juni 1990. Fra bemærkningerne til lovforslaget (L 60) fremgik, at bestemmelsen gav ministeren bemyndigelse til, at udstede nærmere angivne retningslinier for kommunens planlægning, og at disse eksempelvis kan fastlægge rammer og kriterier for brændselsvalg.

Det er således forudsat ved lovens fremsættelse, at indholdet af forudsætningsskrivelsens bestemmelser om brændselsvalg kan udsendes med hjemmel i lovens § 3, stk. 2.

Derimod findes der ikke i bemærkningerne til lovforslaget grundlag for at antage, at det har været hensigten, at der ved administration af loven skulle gøres undtagelse fra § 2, stk. 2, i lovtidendeloven, hvorefter alle ministerielle anordninger, under hvilket navn de end måtte udstedes, indføres i Lovtidenten.

Nævnet bemærker, at § 7, stk. 1 og 2, er klar med hensyn til indholdet af de pålæg om brændselsvalg som kan gives, ligesom den er klar med hensyn til, at ministeren kan udsende bekendtgørelse om kommunernes anvendelse af bestemmelsen. Heroverfor står bestemmelsen i § 3, stk. 2, og § 9, stk. 1, som ikke efter sin ordlyd omhandler pålæg om brændselsvalg, men alene forudsætninger som skal lægges til grund for den kommunale varmforsyningsplanlægning.

Nævnet finder, at der er principielle betænkeligheder forbundet med at godtage administrative forskrifter, der har betydning for privates retsstilling, herunder forsyningsselskaber, medmindre de er behørigt kundgjort, jf. § 2, stk. 1 og 2, i lovtidendeloven.

Retssikkerhedshensyn taler for, at dette også gælder i tilfælde hvor forskriften er adresseret til en administrativ myndighed, men hvor indholdet har en væsentlig betydning for privates retsstilling.

Da bestemmelserne om brændselsvalg har væsentlig betydning for især forsyningsselskabers indbyrdes retsstilling, finder nævnet, at kommunerne ikke kan håndhæve forudsætningsskrivelsen over for forsyningsselskaberne på samme måde, som hvis de samme regler fulgte af bestemmelser, der havde været kundgjort.

Nævnet har herved endvidere lagt vægt på, at ministeren ikke har udstedt bekendtgørelse jf. lovens § 7, stk. 2, om kommunernes anvendelse af § 7, stk. 1, om brændselsvalg.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 44 af 47

Klagepunkterne 1 og 2. Forudsætningsskrivelsen.

Uanset om forudsætningsskrivelsen kunne fortolkes som anført af E2, giver den ikke E2 noget krav på at levere varme til Helsingør Kommune Værker. Heller ikke det stedlige naturgasselskab ville have et krav på at levere naturgas til et gasfyret anlæg, idet alle kunder har ret til valg af naturgasleverandør, jf. § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 359 af 20. maj 2003 om naturgasforbrugerens ret til valg af leverandør.

Nævnet bemærker, at der tilkommer kommunalbestyrelsen en betydelig skønsfrihed med henblik på at vælge f.eks. at etablere et biomassefyret varmeanlæg, der vil nedbringe CO₂-belastningen og dermed er i overensstemmelse med varmforsyningslovens formål om miljøvenlig energianvendelse, jf. § 1, stk. 1, og § 9, stk. 1.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Det følger af, hvad der er anført ovenfor om forudsætningsskrivelsens retlige natur, at denne ikke kan benyttes til i sig selv og selvstændigt at opnå en tilsidesættelse af en kommunal beslutning. Derimod kan forudsætningsskrivelsen indgå som et vigtigt fortolkningsbidrag ved anvendelse af de relevante regler i, og i henhold til, varmforsyningsloven.

Side 45 af 47

Klagepunkterne 1 og 2 kan herefter ikke tages til følge.

Klagepunkt 3 om varmforsyningslovens § 6, stk. 1, nr. 4.

Det påhviler kommunalbestyrelsen at drage omsorg for, at der udarbejdes projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, der belyser mulighederne for, at anlæg over 1 MW overgår til kraftvarmeproduktion, jf. § 6, stk. 1, nr. 4 i varmforsyningsloven.

Projektforslaget vedrører et anlæg på 5 MW, og der har ikke været udarbejdet et projekt for etablering af et anlæg til kraftvarmeproduktion.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at denne tager sigte på at tilvejebringe et kvalificeret oplysningsgrundlag for den kommunale varmforsyningsplanlægning, ligesom bestemmelsen ikke er formuleret som en pligt til at godkende kraftvarmeproduktion på anlæg over 1 MW.

Uanset at der ikke er udarbejdet et projekt for etablering af anlægget med kraftvarmeproduktion, finder nævnet ikke at kunne kritisere, at Helsingør Kommune har godkendt et anlæg på over 1 MW, som ikke var kraftvarmeproducerende.

Nævnet har herved endvidere lagt vægt på, at en række små kraftvarmeværker over 1 MW har måttet have ikke ubetydelige statstilskud for at overleve, ligesom nævnet har lagt vægt på, at etablering af et flisfyret anlæg vil ned-

bringe CO₂-belastningen og dermed er i overensstemmelse med varmforsyningslovens formål om miljøvenlig energianvendelse, jf. § 1, stk. 1.

Klagepunkterne 4 og 5. Samfundsøkonomiske beregninger.

Nævnet finder, at Helsingør Kommune har fulgt retningslinjerne for samfundsøkonomiske beregninger, ligesom det af klageren fremførte ikke giver nævnet anledning til at kritisere kommunens beslutningsgrundlag i sagen.

Klagepunkt 5. Aftalebrud.

Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af kommunen, Økonomi- og erhvervsministeren eller Energitilsynet efter varmforsyningsloven eller efter regler udstedt i henhold til denne. Nævnet kan således ikke behandle Energi E2's klage over brud på samarbejdsaftalen, hvorfor der henvises til aftalens § 10 om tvistigheder.

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Det tilføjes, at den omstændighed, at forudsætningsskrivelsen kan indgå i fortolkning af parternes aftalegrundlag, ikke gør en ændring heri.

Side 46 af 47

Aktindsigt.

Helsingør Kommune anmodede i notatet af 16. december 2002 Energiklagenævnet om aktindsigt om en række oplysninger om en efterbrænder på Helsingør Kraftvarmeværk.

Den, der er part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, kan forlange at blive gjort bekendt med sagens dokumenter, jf. forvaltningslovens § 9, stk. 1. Bestemmelsen indebærer ikke en pligt til at indhente oplysninger, som myndigheden ikke allerede er i besiddelse af.

Energiklagenævnet er ikke i besiddelse af andre oplysninger om de forhold som anmodningen vedrører, end Helsingør Kommune allerede har fået tilsendt, hvorfor anmodningen ikke kan imødekommes.

I øvrigt henvises til § 4, stk. 3, i varmforsyningsloven, hvorefter producenter og leverandører af ledningsbunden energi efter anmodning skal meddele kommunalbestyrelsen de oplysninger, der findes nødvendige for varmforsyningsplanlægningen.

Sammenfattende finder Energiklagenævnet,

at forudsætningsskrivelsens bestemmelser om brændselsvalg ikke kan gøres gældende over for Helsingør Kommune og Helsingør Fjernvarmeforsyning, idet bestemmelserne ikke har været offentliggjort i overensstemmelse med § 2, stk. 1 og 2, i lovtidendeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 842 af 16. december 1991,

- at at det ikke kan kritisere, at Helsingør Kommune har godkendt et anlæg på over 1 MW, som ikke var kraftvarmeproducerende,
- at Helsingør Kommune har fulgt retningslinjerne for samfundsøkonomiske beregninger, og at der ej heller i øvrigt er anledning til at kritisere Helsingør Kommunes beslutningsgrundlag, og
- at det ikke kan behandle Energi E2's klage over brud på samarbejdsaftalen.

Energiklagenævnets afgørelse

Helsingør Kommunes afgørelse af 11. november 2002 om godkendelse af projektforslag for etablering af flisfyret varmecentral stadfæstes.

Sagen har været behandlet på nævnets møder den 4. november 2004 og 9. december 2004.

Afgørelsen er truffet efter § 26, stk. 1, i lov om varmforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000 af lov om varmforsyning og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Afgørelsen er sendt til Bech-Bruun Dragsted, advokat Per Hemmer, Langelinie Allé 35, 2100 København Ø, Jonas Bruun, advokat Christian Sinding, Bredgade 38, 1260 København K og Energistyrelsen, Amaliegade 44, 1256 København K.

P. N. V.

Christen Boye Jacobsen
Nævnnsformand

/ Søren Præstholt
Fuldmægtig

14. december 2004

J.nr.: 21-90

Eksp.nr.: 17096

SPR

Side 47 af 47